

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un fir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Insemnătatea

Românilor de preste hotară pentru Regatul României.

— In legătură cu ideile dintr-o conferință —

De *Victor Albini*, născut din părinți de origine ardeleană, a ținut luna trecută în Peatra-Neamțului (Moldova) o conferință sub titlul de mai sus. Ideile desfășurate în conferința aceasta merită să fie cunoscute în cercuri cât mai largi de poporul nostru, pentru că și din ele să sugă curaj în lupta politică și culturală, ce trebuie să o ducem.

Insemnătatea unui popor se măsoară în ziua de astăzi după vrednicia lui, după munca, ce o desfășoară pentru înaintarea pe terenul cultural și economic, după tăria, cu care-și apără cele mai mari bunuri, legea, limba și pământul său, precum și după numărul său.

În partea de mează-apus a Europei, socotind aici și Ungaria, cel mai numeros popor suntem noi Români. Pe lângă cele șapte milioane din România, aproape 4 milioane în Austro-Ungaria, mai sunt două milioane în Rusia, preste trei sute de mii în Serbia și o sută de mii în Bulgaria lângă Dunăre, așa că poporul nostru formează o masă inechegată de aproape 14 milioane suflete, câți nu sunt nici Maghiari, nici Sârbi, nici Bulgari, nici Germani (pe teritoriul românesc), nici Ruși sau Ruteni. Insemnătatea acestui popor de 14 milioane trage cu atât mai mult în cumpănă, că toți vorbim aceeași limbă, cu deosebiri așa de mici, încât Românul din Basarabia se poate înțelege fără nici o greutate cu cel din Banat sau Serbia, cel din Maramurăș cu cel din Dobrogea sau Bulgaria. Prin urmare avem mai întâiu legătura tare ca de fer a *unității limbii*.

Nu e însă numai legătura aceasta. În toate țările acestea, dintre cari numai în una României au ajuns să-și aibă stăpânirea lor națională, obiceiurile, firea, chiar și gradul de cultură sunt cam aceleași, așa că oriunde s'ar duce un Român pe teritoriul locuit de națiunea sa, se găsește între frați, cu cari se poate obișnui în curând. Avem deci și legătura trainică a sufletului și a culturii, care cuprinde pe întreg neamul românesc.

Când vedem deci, că din orice punct de vedere am privi chestiunea, *Români una suntem în privința sufletului nostru, în orice țară am trăi, fie sub stăpânire românească, fie străină, înțelegem ușor, pentru ce sufletul fiecărui Român saltă de bucurie de câteori află despre izbânzi de-ale fraților lui de oriunde ar fi, și inima îi sângerează când aude de năcazurile, cari se revarsă asupra unei părți din națiunea lui.*

Tot unitatea aceasta sufletească ne explică pentru ce câte o ramură a națiunii a influențat mai mult sau mai puțin asupra altor ramuri ale ei.

În ziua de astăzi, miezul neamului românesc e în România liberă, de unde se revarsă asupra întregului popor românesc din afară de hotărârile ei cultura națională. Frații din România, cari nu mai au să ducă lupta aprigă pe care o ducem noi împotriva veneticii icuit între noi cei din Ungaria, Transilvania, Bucovina etc., pot să-și îndrepte cu mult mai mare tărie munca lor pentru desăvârșire în cultura națională, în întărirea economică, fiind datori, bineînțeles, să ne împărtășească și pe noi cei din afară din roadele înaintării lor.

Aceasta se poate aștepta dela ei nu numai în vârtutea dragostei de frați, care trebuie să cuprindă pe toți Români, dar și pentru a-și asigura viitorul și a-și îndeplini datoria de recunoștință, ce o au față de noi.

Mai întâiu noi cei din afară de Regatul României suntem ca și oastea afară de zidurile cetății. Dujmanul, adică neamurile străine, se hărțuiesc mai întâiu și mai mult cu oastea cea din afară, care trebuie să apere cetatea și pe cei dinlăuntrul ei. Când oastea din afară va fi nimicită și dujmanul a ajuns la porțile cetății, primejdia peirii e cu atât mai apropiată, cu cât acela va fi mai puternic.

Dar mai e și datoria recunoștinței, care trebuie să-i îndemne pe frații noștri din Regat să ne ajute în lupta noastră.

Aproape două sute de ani cultura națională românească amorfise sub poajă și unei culturi și stăpâniri străine aduse de străini de neam veniți de dincolo de Dunăre. Limba grecească ajunsese să înlocuească în mare parte pe cea românească. Oamenii mai cu carte socotiau de rușinos lucru să nu știe limba străină și așa de nepotrivită firii noastre. Eră o boală epidemică aceasta, cum o găsim și la noi, la puțini din fericire, cari cred că o limbă străină cu totul nu numai de a noastră, dar de toate limbile popoarelor culte din Europa, ar fi dovadă de cultură mai subțire!

S'au ivit însă în țara noastră nemuritorii Micu-Clain, Gheorghe Șincai și Petru Maior. Aceștia aprinzând făclia deșteptării neamului, au cercetat istoria națiunii noastre, au studiat limba noastră și prin lucrările lor ni-au dovedit vrednicia obârșiei, frumusețea limbei, datoria luptei pentru a ajunge la locul de frunte, pe care trebuie să-l avem.

Învățăcei ai acestor trei apostoli au trecut apoi în România, aprinzând la frații adormiți pe jumătate făclia românismului și a reșteptării naționale și lucrând, în

tovărășie cu cei mândri de neamul lor de-acolo, i-au scăpat de otrava culturii străine de preste Dunăre, care amenință să schimbe limba și chiar și firea românească. Acești redesteptători de viață națională românească în România au fost Gheorghe Lazăr, Ion Maiorescu, Aron Florian, Simion Bărnuțiu, A. Papiu Ilarian, August Treboniu Laurian și o ceată întreagă de profesori transilvăneni, cu ajutorul cărora s'a putut deschide dintr'odată un număr mai mare de școli naționale.

Dar, semn al unității noastre culturale, noi n'am dat numai dascăli neamului întreg, ci am dat și poeți. Marele nostru poet Gheorghe Coșbuc, cântărețul simțămintelor gingașe Ștefan Iosif și cântărețul țăranelor români din Ardeal, Octavian Goga, nu mai sunt numai ai noștri, ai celor din afară de Regat, ci ai neamului întreg.

Recunoștința recunoștință trebuie să nască.

Noi am dat, pe vremuri, din aceea ce are un popor în sufletul său mai nobil: cultură națională. Frații din Regat, nestânjeniți de străin în desvoltarea tuturor puterilor lor sufletești, ne-au întrecut pe noi, dacă nu pe terenul economic (socotind poporul întreg), dar pe cel cultural. Acum soarele culturii naționale românești răsare la București și la razele acestui soare trebuie să se încălzească și lumineze și sufletul nostru. Iar cei din România au datoria să lucreze, ca aceste raze să se reverse cât mai îmbelsugat și cât mai fără pedeci preste noi Români din afară de Regat. Căci întărindu-ne noi în mândria națională, puterile de împotrivire vor crește și la noi tot mai mult și siguranța Cetății neamului nostru, care e România, încă va fi tot mai mare.

Abdicarea Împăratului. Gazeta „Gross-Oesterreich” din Viena vestește, că știrea răspândită de contele Hedervary și tovarășii lui despre abdicarea (mulțumirea de tron) Împăratului a fost o minciună, cu care a vrut să sperie pe nemeșii din dietă. De fapt n'a fost vorba despre o abdicare. Împăratul a zis: „Dacă-mi faceți cu neputință domnia pe cale constituțională, vă voi trimite pe un altcineva, care să domnească în locul meu”. Aceasta înseamnă, că Împăratul a vrut să trimită un regent, care să-i învețe mînte pe asupritorii noștri și să le taie pentru totdeauna pofta de-a se socoti o mână de oameni stăpânii tuturor popoarelor din Ungaria.

Ce nu s'a întâmplat acum, se poate întâmpla în viitor. Numai cât întâiu și întâiu trebuie să dovedim noi Români, că nu ne mai lăsam să fim socotiți ca un popor nevrednic de libertate națională.

Pentru spargerea bisericii noastre. Conte Károlyi Gyula, având dorința ferbinte de-a vedea nimicirea bisericii noastre naționale românească, a dat o mie de coroane ajutor nenorociților români din Curțici (Banat), cari s'au lăpădat de biserica strămoșească și au trecut la secta baptiștilor. El știe bine, că zdrobind biserica națională, tovarășii lui grofești vor putea subjugă mai ușor și națiunea română. Fapta aceasta necinstită a lui Károlyi ne aduce aminte de propunerea, ce o făcuse un alt grof în dieta Transilvaniei dinaintea de anul 1848, ca toți nemeșii să lucreze cât mai mult la răspândirea beției de rachiu printre Români, căci așa va fi nimicirea mai curând nația această urgisită de paraziții nemeșești.

Față de răspândirea tot mai mare a sectelor pocăiților și acum și a sabatiștilor (cealtele se lăpădă de Duminecă și în Sâmbăta ca Jidarii) ar trebui să se întrebe preoții noștri din satele, cari suferă de această boală, dacă nu sunt și ei vinovați? Căci una din cauzele trecerii la sectele acestea e și lipsa de viață religioasă mai adevărată, ce o văd la unii păstori și la prea mulți credincioși de-ai noștri.

O rușine a neamului. Protopopul Iuliu Nistor (el se subscrie și Nyistor Gyula) din Murăș-Oșorhei a avut criminala îndrăzneală să lase pe ginerele sau Gagea, profesor în Blaj să batjocorească sfânta slujba a Paștilor, citind evanghelia în limba maghiară. Suntem convingși, că numai sfințenia lăcașului și sfințenia slujbei au oprit pe credincioșii români să-l alunge din biserică cum a alungat Mântuitorul pe gheșeftarii din templul dela Ierusalim. Se vede, că e vorba de o stărpiciune, care credeă să ajungă vicar maghiar gr.-cat. al Săcuimii. S'a înșelat, căci Români gr.-cat. din Săcuime vor rămâne tot Români.

„Românul“, gazeta Comitetului nostru național din Arad scrie despre aceasta fărdelege următoarele:

„Față de lăpădături de acestea îmbracate în haina preoțească vorba scrisă nu mai are putere. Am ajuns vremea, când nu ne mai putem îngădui cuvenita cruțare pentru orice slujitor al altarului.

Neamul nostru are preoți vrednici, evlavioși, cu dragoste de neam și cu respect pentru biserica lor. Pentru aceștia, pentru vrednicia lor șinem să dăm în judecata aspră a publicului nostru felul acesta de ființe, cari se târăsc înaintea străinului și a aurului.“

Blajul e leaganul pornirilor noastre pentru libertatea națională. N'o să gasească cei de-acolo mijlocul de-a pedepsi cu asprime, incunjurând ca pe un ciumat pe cele și-a bătut joc de biserica românească?

Bugetul comun al Austro-Ungariei. Ministerul comun al Austro-Ungariei a pregătit bugetul comun, care trebuie prezentat delegațiilor celor două diete, din Budapesta și Viena. Cheltuielile sunt de aproape 471 milioane coroane, din cari preste 372 de milioane pentru armată, aproape 68 de milioane pentru marina (corăbiile și soldații de pe ele) de războiu, preste 4 milioane și jumătate pentru ministerul de finanțe.

Armata honvezească, institut de maghiarizare. Harmathy, un consilier din ministerul de honvezi, a mărturisit unui gazetar maghiar, că ministrul de honvezi Hazay are planuri mari. El vrea să mute regimentele honvezești, în cari sunt mulți Români, prin orașele maghiare de pe pusta ungurească, pentruca aici să fie maghiarizați în cei doi ani de serviciu militar. Noi avem însă nădejde, că feciorii noștri nu se vor apuca să învețe limba celor de pe pusta Ungariei, ci cei de-acolo vor învăța limba noastră, dacă vreau să le scoată bănișorii din Buzunar pentru mărfurile lor.

Deșteptare? Uneltele cele mai numeroase pentru indobitocirea prin școale a copiilor noștri sunt învățătorii dela școlile de stat. Unii dintre ei se convingeau în curând, că nu pot face nici o ispravă, ba încă se găsește în slujba unei nedreptăți, de aceea își cereau și cer transferarea în comune maghiare, la conaționalii lor. Aceștia sunt cei cinstiți.

Alții, ajunși la aceeași convingere, că să acopere faptul, că nu pot face nimic, se apucă să scrie prin gazete jidano-maghiare în contra Românilor și să se laude, că iată, au făcut din copiii noștri Maghiari! Aceștia sunt gheșeftarii, ceice nu văd în slujba lor o muncă pentru luminarea popoarelor — cea mai frumoasă muncă de pe pământ — ci capătucala.

Se pare însă, că și între învățătorii maghiari a început să sufle cu tărie vântul dreptății. Opt mii de învățători, membri ai Reuniunii regnicolare (din toată țara) învățătorești au ținut o adunare generală la Budapesta, unde au hotărit între altele următoarele:

Intreaga învățătorime dorește o lege electorală dreaptă, pentruca ea socotește, că naționalitățile nemaghiare și muncitorii sunt cetățenii, cari trebuie să aibă aceleași drepturi în patrie.

Pe foștii ministri Wlassics și Apponyi — doi șovinști turbați — îi șterge dintre membrii onorari ai Reuniunii.

Cere pentru învățători un salariu drept și corăspunzător pentru munca grea și însemnată, ce o desfășură ei.

Declară, că nu va mai primi cu tăcere măsurile nedrepte, ce se iau de autoritățile școlare împotriva învățătorilor, pentru că n'ar fi făcut destul progres în propunerea limbei maghiare.

Dacă dascălimea maghiară va lupta pentru infaptuirea numai a celor de sus, va ajunge și ea în rândul învățătorilor europeni, din care au scos-o până acum faptul, că s'a făcut totdeauna coadă la toporul celorce vreau să prostească popoarele.

Gălăgie pentru tricolorul lor. Gazetele jidano-maghiare din Budapesta și Brașov fac spume la gură, pentruca la Brașov s'ar fi necinstit tricolorul maghiar. În sărbătorile Paștilor au eșit „junii“ afară la petrecere. V'un Jidanaș sau servitor săcuin a împlântat afară de oraș un steag unguresc. Steagul a fost dat jos, nu se știe de cine. Acum foile amintite tipă, că junii noștri l-ar fi rupt și călcat în picioare cântând cântece revoluționare românești. Doi tineri au fost arestați pornindu-se în contra lor cercetare.

Vom mai vedea, ce va eși și din asta, de nu va fi iară spaima calului.

Dela Sinoade

Sinodul din Sibiu.

După cum am amintit și în numărul trecut al foii noastre, în cele dintâu două ședințe ale Sinodului arhidiecezan din Sibiu s'au ales diferitele comisiuni și s'a făcut verificarea deputaților sinodali. În ședința a treia a Sinodului s'a început dezbaterile asupra propunerilor făcute de comisiunile alese pentru studierea raportului consistorial.

Comisiunea bisericească face propunerea primită de sinod, că Consistorul se afle modul, prin care toți slujitorii bisericii și școlii să-și poată îndeplini datorințele lor, cari sunt înainte de toate ridicarea poporului la o credință luminată și puternică, creșterea religioasă pentru a forma caracterul religios și moral.

Se primește apoi propunerea comisiunii școlare, ca noua zidire a gimnaziului român din Brad să fie ridicată cât mai curând.

În ședința a patra s'a hotărit înființarea unui nou post de coreferent, în care se întărește dl Dr. Ioan Mateiu, numit deja de Consistor.

S'a primit propunerea cu privire la conferențele învățătorești, ca ele să se țină ca mai înainte.

În ședința de Vineri Consistorul a fost însărcinat să facă planurile pentru clădirea unui seminar nou în grădina de lângă parcul de „Sub arini“, preste drum de reședința metropolitană de vară. Iar pentru adunarea banilor, ce mai sunt de lipsă la zidire, să se pornească colecte.

Tot în ședința de Vineri, Excelența Sa Mitropolitul Meșianu prezintă o scrisoare a marelui Stroescu, care a trimis 25,000 cor., cu scop ca din acești bani să se dea stipendii celorce se pregătesc pentru cariera dascălească.

În ședința de Sâmbătă s'au mai dezbătut o seamă de propuneri, dintre cari cea mai de căpetenie este afacerea ridicării unui hotel în Piața Hermann din Sibiu. Comisiunea financiară propune încuviințarea ridicării acestei zidiri, iar sinodul primește. Hotelul e vorba, că se aibă vr'o 60-80 de odăi. Se va zidi în locul caselor celor vechi de lângă Palatul Habermann, care dimpreună cu palatul sunt proprietatea bisericii noastre.

Sinodul din Caransebeș.

Din raportul Prea Sfinției Sale, episcopului Dr. Crjstea s'a văzut, că pentru zidirea noului seminar s'au colectat două sute de mii de coroane. Tot prea Sfinția Sa a mai raportat, că congresul bisericesc (al tuturor diecezelor gr.-or.) se va ocupa și cu chestiunea seminarului pedagogic, care la Caransebeș are puținii elevi.

După cum suntem informați, ar fi vorba, ca Români gr.-or. din întreaga țară să susțină un singur seminar teologic la Sibiu, un singur seminar pedagogic pentru viitorii învățători la Arad și un singur seminar pedagogic pentru viitoarele învățătoare la Caransebeș.

Sinodul din Arad.

S'a primit propunerea de-a clădi o școală de fete superioară, care să cuprindă până la 80 de eleve.

Dl Dr. Nestor Oprean cere, ca să se protesteze împotriva felului, cum ministrul de culte din Budapesta imparte ajutoarele de stat la preoți. Ele nu se impart prin consistor, după cum trebuie, ci prin inșeși

organele statului, care nu ia în considerare vrednicia preoțască a celor ajutorați, ci prea de multe ori slujbe făcute împotriva drepturilor noastre naționale, deci și împotriva bisericii. P. Sf. Sa episcopul arată, că într'adevăr așa se face, de aceea cere ca sinodul să ia măsuri. Pentru studiarea lucrului s'au înmulțit numărul membrilor din comisiunea organizatoare cu încă trei.

În vicariatul lui Mangra s'a constatat lucruri din samă afară ticăloase. Sinoade protopresbiterale nu s'au ținut, nici protopopii, nici vândutul vicar nu fac vizitațiuni canonice, așa că biserica națională e părăsită la voia întâmplării.

Date statistice cu privire la arhidieceza gr.-or. a Sibiului.

Din raportul prezentat de Consistorul arhidiecezan gr.-or. Sinodului întrunit în Sibiu scoatem pentru cetitorii nostri următoarele date privitoare la anul 1911:

În Sibiu au fost, în centru, 11 *jeft bisericești*, în arhidieceza întregă 1023, *dintre cari 5 în America.*

Comune bisericești matre sunt 950, fiții 331, în cari locuiesc 179-de mii 625 de familii gr.-or. cu 825 mii 841 suflete, față de anul 1910 o creștere de 8273 suflete.

Din întreaga populațiune gr.-or. a arhidiecezei *știu ceti și scrie* numai 334 de mii 236 suflete, adică numai 39 dintr'o sută, o adevărată rușine pentru neamul nostru, pentru popor ca și pentru fruntașii lui.

Căsătorii s'au încheiat în anul 1911 8224, dintre cari 226 numai civile, adică fără binecuvântarea lui Dumnezeu. *Concubinate* (conviețuiri animalice, fără cununie) au fost 5162, la cari socotind și cele 226 căsătorii numai civile ajungem la înspăimântătorul număr de 5388, o notă tristă despre corupția, care pătrunde în poporul nostru, și despre zelul puțin îndestulitor al unor păstori sufletești. Au mai fost și 833 de *căsătorii mixte* (greco-orientali cu de alte confesiuni). Nu se spune, câte din acestea sunt cu greco-catolici, ceeace, din punct de vedere național, nu s'ar putea numi amestecate. Pagubă e, când Românul sau Româncea se întovărășește cu cineva de neam străin.

Nașteri au fost cu totul 27 de mii 840 (cu vre-o 500 mai mulți de sex bărbă-

tesc), între cari 2406 copii din conviețuire nelegiuită, amenințați să rămână pe drumuri, căci ei nu pot moșteni pe tatăl lor nelegiuit.

În cursul anului 1911 *au murit* 19 mii 368 (cu aproape trei mii mai mulți bărbați).

În secțiunea teologică a Seminarului Andreian au fost 81 *studenți în teologie*, 70 cu examenul de maturitate, 11 tot cu 8 clase, dar fără de acest examen.

Biserici s'au sfințit în cursul anului 1911 cu totul 23.

Dăm acum și *platele* privitoare la școlile noastre naționale din arhidieceza Sibiului.

La *gimnaziul din Brașov* au fost 309 elevi (și un Evreu), la *școala reală* de acolo 82, la cea *comercială* 106, la *gimnaziul din Brad* 105 (și unul luteran), iar la *școala normală* (seminarul pedagogic) *din Sibiu* 122, cu totul 738 *elevi* la școlile secundare și speciale române. La școlile secundare străine (despre preparandia maghiară din *Deva* nu se dau date) au fost 11208 *băieți și fete*, dintre cari o parte mică vor fi fost la școlile românești din Blaj și Năsăud, parte și la Beiuș. Și în privința învățământului secundar stăm rău, căci multe sute din băieții și fetele noastre sunt condamnați să învețe în școala străinului, mai ales în ale statului, unde neamul nostru e batjocorit.

Copii obligați la cercetarea *școalelor primare* (de toate zilele și de repetiție) au fost 118 mii 591, dintre cari au fost în școlile românești numai 62,974, așa că aproape jumătate și-au pierdut vremea în școlile cu limbă străină de propunere sau n'au fost de loc la școală. În școlile străine primare au fost 17 mii 177, iar *fiiră învățatură au rămas 38 de mii 140!* Așa nu e mirare, că poporul nostru e socotit în coada popoarelor din patrie, căci după știința de carte se socotește astăzi mai întâi vrednicia unei națiuni.

Clădiri pentru școală au fost în 692 de comune bisericești, din cari 15 închiriate.

Grădini școlare au fost numai 283, ceeace dovedește, că nici acum încă n'au înțeles cei chemați însemnătatea grădinaritului și pomăritului pentru poporul nostru.

Biblioteci parohiale pentru școală au fost numai 250. Noroc cu munca Asociațiunii, care mai astupă încâtva golul acesta.

La școlile primare confesionale au funcționat în anul școlar 1910/1911 cu totul 773 de *învățători și învățătoare*, cu 17 mai puțini ca în anul premergător. E în interesul culturii noastre naționale, ca să îmbrățișeze cât mai mulți tineri cariera învățătoarească, mai ales că acum și plata lor e ceva mai cuviincioasă și va deveni și mai bună. Afară de aceea trebuie să nădăjdum, că politica desmățată față de școlile naționale va fi într'un viitor mai apropiat înfrântă.

Cei 773 de învățători și învățătoare au primit cu totul în anul școlar 1910/1911 *salarii* în suma de 872 de mii 317 coroane, ceeace dă în mijlociu câte 1128 coroane de unul. Salariile acestea s'au plătit 516 mii 248 cor. dela comunele bisericești, 54 de mii 587 dela centru (din fondurile arhidiecezane), 220 de mii 233 dela stat și 81 de mii 248 cor. din alte isoare. Socotind că avem 950 de parohii matre și 331 filii, cu totul 1281 comunități bisericești, se vine de comunitate în mijlociu, din banii dați de ele, *numai suma de 403 coroane!* Aceasta e o batjocură cu atât mai mare, că membrii unei comunități cheltuiesc împreună întreit, împătrit, ba chiar înzecit mai mult pe an pentru rachi și lux. Se înțelege, că avem comune bisericești, unde se dau mii de coroane pe an pentru școală, dar aceasta arată și mai mult ticăloșia altor comune.

În parohiile noastre sunt 55 de *școale comunale* și 199 de *școale de stat!* Mai ales acestea din urmă nu mai sunt institute de lumină, ci de curată îndobitocire.

Burse sau stipendii s'au dat pe anul școlar 1910/11 în suma de 18 mii 538 cor.

Afacerea croată.

Zilele lui Cuvay, banul croat și comisarul sugrumător de libertate, par a fi numărate. Acest renegat, care când eră primar în Agram nu suferia vorbă ungurească în primărie, a crezut, că poate face orice fărădelege hizuindu-se pe meșterul său, Hedervary.

În dieta din Budapesta doi deputați croați, cari vorbeau în numele celorlalți, au spus verde, că întreg poporul croat protestează cu toată puterea împotriva stărilor nelegiuite din Croația. Sunt nelegiuite, căci legile sancționate de Împăratul nu cu-

uită drumul Ciortolomului nostru. Așa că am ghicit?

— N'ai ghicit nimic, strigă Vidra cu ciudă, îți spun că nu înțeleg ce zici.

— Vezi, cūda cu care îmi răspunzi dovedește că am dreptate și că am pus degetul pe rană. Dar, Căpitanul nostru mult drum calcă și multe gazde are. În țara noastră se găesc multe femei frumoase și nu este nici fată nici nevastă care să nu se jute cu drag la el și căreia să nu-i umple ochii.

— Dacă știi, ceva, te rog spune-mi zise Vidra, necazul făcând-o să-și piardă cumpăneala.

— Ha! vezi că am dreptate și că singură acum ai dat de gol focul care te arde. Nu știi mult, dar tot știi ceva. Știu că gazda Căpitanului la Bacău este la sora lui Petrea Cărăbuș, care-i văduvă și vestită de frumoasă. De o bucată de vreme multe trebi mai are Căpitanul la Bacău, șede acolo cu săptămânile.

— Dacă aș ști că se poate întâmplă

Cu paloșul.

17

Proveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de Radu Rosetti.

(Urmare).

Vidra chemă din nou pe slujnică care aduse alt ulcior cu vin și-l puse pe masă lângă preot. Acesta umplu ulcică după ulcică și le deșertă una după alta, privind în tăcere pe Vidra, care ședea pe laviță și părea adâncită în gânduri. Se vedea în ochii lui, că avea ceva de zis, dar că-i venea greu să înceapă vorba. În sfârșit, pe semne că vinul îi dezlegă limba căci, după ce tuși, zise:

— Jupâneasă Vidra tare te văd gânditoare și mai că aș face rămașag că știu la ce gândești.

— Mi se pare că dacă ai ghici, asta

n'ar vra să zică că ești năzdrăvan.

— N'am zis că știu la cine gândești, dar la ce gândești. Că gândul îți este nedespărțit de Căpitan o știu mai mulți, nu numai eu; dar eu ghicesc de ce ești mahnită când gândești la el.

— Te înșeli, mă se întâmplă adesea să fii îngrijită, știind viața primejdioasă care o duce, dar n'am pentru ce să fii mahnită.

— Ba Dunneta vrei acum să mă înșeli pe mine; fericită ai fi dacă nu ai avea altă grijă de cât primejdiile zilnice, care-l amenință. Anul trecut primejdiile erau aceleași, dar ochii Dumitale, erau mai veseli. Nu te temi de un rău ce s'ar putea întâmpla trupului lui, să piardă în luptă un ochiu, sau un picior, sau chiar viața, te temi să nu pierzi Dunneta inima lui.

— Ce vrei să spui? Nu te înțeleg.

— Ba mă înțelegi foarte bine. Eu știu că în cugetul Dunnitale îți zici că de o bucată de vreme s'au înmulțit trebile Căpitanului din cale afară și că o prins a

nostre pentru Croația comisari regești, cari să poată cădea libertățile poporului. Chiar și un deputat maghiar, contele Batthyany a vorbit împotriva celor ce se fac în Croația, spunând că Kossuth și fostul secretar de stat Sztrenyi (neam de Jidan și deputat *sásese*) sunt vinovați, că în Croația nu ajuns lucrurile așa de departe. Sztrenyi a răspuns, dar așa de blând, încât nu mai recunoștea pe grozavul de mai înainte.

Pe Croați îi îmbărbătează foarte mult și sprijinul cel mare, ce-l au dela frații lor slavi din Austria. În o ședință a Reichsratului (dieta) austriac, din partea deputaților slavi și social-democrați a fost interpelat (întrebat) ministrul-președinte austriac, ca ce are de gând să facă față de fărâdelegile, cari se săvârșesc față de poporul croat în Croația. Căci prin călcarea constituției croate se calcă și constituția Austriei și absolutismul din Croația e o vătămare a drepturilor tuturor popoarelor din Austro-Ungaria. Prim-ministrul austriac a răspuns, că deoarece stările turburi din Croația ar putea să producă neorândueli și în Bosnia și Herțegovina, unde trăesc tot frați de-ai Croaților, el va cauta să mijlocească vindecarea răului, întrucât legile îi dau drept la aceasta.

Răspunsul dat de prim-ministrul austriac a scos din tăfâni pe asupritorii din Budapesta, cari protestează spumegând de furie, ca iată, Austriacii se amestecă în treburile Ungariei. Va veni ea vremea, să se amestece și mai mult, căci stările aziatice dela noi trebuie să înceteze odată.

Într'aceea Bulgarii din Sofia boicotează cu tarie mărfurile venite din Ungaria, dovedind din nou, că una din cele mai bune arme contra asupritorilor, ca și contra mișcilor, e boicotul.

Ce scriu alte gazete?

„Gazeta Transilvaniei“ (Brașov). Biserica noastră *română* greco-catolică e *neatârnatore* de biserica *maghiară* romano-catolică. Este timpul suprem, ca după 200 de ani aceasta neatârnatore să fie validată și aratăta pe temelii unei hotărâri sârbătorești a sinodului provincial al mitropoliei noastre bisericesti greco-catolice. Acest răspuns sunt datorii să-l dea

una ca asta... zise Vidra, cu dinții înțeleștați.

Te-ai răzbuna, nu-i așa? zise preotul. Și mie, jupâneasă Vidra, adăogă el uitându-se țintă la dânsa, mi s-a pare că ai și început să te răzbuni.

Ce vrei să zici?

Când am ieșit în poiană mai dinioara, am văzut de departe plecând de aici un Neamț frumos dela Cetate. Dumneta erai în ușa și-i doreai călătorie bună; de o bucată de vreme des îl mai întâlnești pe aici.

— Și Dumneta îți închipui că eu mă uit la acel păcătos de Iefegiu nemțesc, strigă Vidra mânioasă, sculându-se de pe lavița. El este un prost care, de aproape doi ani, și-o pierdut mințile după mine și vrea să mă ia de nevastă. Jar cu sufer venirea lui aicea și ascult prostiile lui numai fiindcă el nu știe să-și stăpânească limba și-mi spune toate alcătuirile ce se fac la Cetate asupra lui Mihai. De câte primejdii au l-am înșăntat în urma vorbelor Neam-

Arhieriei români uniți Vaticanului*) și episcopatului romano-catolic pentru disprețul și dușmănia, ce ni-au dovedit-o hotărând înființarea episcopiei greco-catolice maghiare. Se poate, că vom avea unele pierderi materiale, cu toate că drepturile *câștigate* nu se pierd, dacă sunt susținute cu pricepere și cu bărbăție. Se poate, că la Roma va produce turburare neobișnuită și afirmare deamă a corpului nostru episcopesc. Prea s'au obișnuit să ne vadă înghițând cu umilintă slugarnică toate înjosirile. De pierdut, nu putem pierde însă nimic. Dar în schimb, cu siguranță vom dobândi bunuri spirituale nestimate: scăparea noastră de tutoratul nelegal și neavincios al Strigoniului maghiar și adevărata libertate pe seama bisericii noastre.

E timpul suprem, ca Arhieriei nostri români uniți să dea lucrării lor diplomatice tarie prin acte, cari dovedesc curaj. Suntem convinși, că I. P. Sf. Lor, în timpurile istorice, prin cari trecem, vor ști să fie la înălțimea chemării lor mari. Dumnezeu să le ajute, să desrobească biserica unită!

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Am fost dat în numărul trecut știrea venită din izvor italian, ca armata italiana ar fi câștigat o biruință. Știrea aceasta a fost însă îndată desmintită. De alta parte se spune, că Italianii ar fi ocupat niște puncte dela granița apuseana a Tripolitaniei, lângă Tunisul francez, de unde le veniau Arabilor și Turcilor arme și alte materiale de războiu.

Un German din Derna (oraș în Tripolitania) a scris unei gazete germane din Berlin, ca starea trupelor italiene din acest oraș e foarte grea, cari ei se pot ține numai cu greu în întăriturile lor, cari sunt meru atacate de trupele turco-arabe. Cât de puțină isprava a putut face armata italiană în privința patrunderii mai înăuntru se vede și de-acolo, că ea abia a intrat aici în lăuntrul țării până la o depărtare de patru kilometri dela țărmul mării, așa dara nici cale de un cîș pe jos.

Tot grea e starea Italianilor și la

*) Vaticanul e numele, ce se dă palatelor și grădinilor, unde șede Papa dela Roma.

țului!

— Doamne, jupâneasă Vidra, frumoasă mai ești când te mănii, zise preotul liniștit; eu n'am vrut să te supăr. Știindu-te o femeie parășita de acel ce îl inbești, singură în pustietatea asta unde nu vezi decât carăuși și pe ici și colea câte un drumeț mai de seamă, văzând pe un oștean voinic și frumos învărtindu-se împrejurul Dumitale, nă-am zis și eu că ar fi lucru firesc dacă, l'ai fi ales ca să-ți mângâie durerea.

— Și drept astfel de femeie mă ieși strigă Vidra și mai mânioasă, cu ochii scânteind și cu glasul tremurând. Astfel crezi că m'asî răzbună de necredința acelu ce mi-o fost și mi este încă mai drag decât orice în lume. Crezi că i-aș da cuvânt să mă desprețuiască, că aș îndreptăți oareș cum viclenia lui, dovedind că sunt nevrednică de credință, fiind în stare să mă dau după cel de întâiu venetic rătăcîl pe aici nu știu de unde. (Va urma.)

Benhazi și Tobruc, unde abia de se vor mai putea susține mult timp.

După cum spune gazeta italiană socialistă „Avanti“, o parte din soldații regimentului 40 de infanterie dus în Tripolitania s'a răsvrătit, pentru că au fost ținuți în Africa patru luni preste terminul hotărît. 16 căpetenii ale răsvrătirii au fost date în judecata consiliului de războiu. Unii dintre răsvrățiți au fost condamnați la moarte. Se'nțelege, că de va fi adevărată știrea aceasta, lucrurile stau din seamă afară rău.

Intr'aceea ministri plenipotențiar (ambasadorii) Marilor Puteri (Rusia, Germania, Austro-Ungaria, Anglia și Franța) s'au prezentat de nou, pe rând, la guvernul turcesc din Constantinopol. Fiecare a făcut de data asta numai întrebarea, că în ce fel de condițiuni ar primi Poarta (guvernul turcesc) o mijlocire pentru pace. Ministrul de externe a declarat, că va aduce la cunoștința guvernului aceasta întrebare a lor. Totodată ar fi declarat însă, că de o pace nu poate fi vorba până când Italianii nu renunță (se lasă) de anexarea (alipirea la Italia) Tripolitaniei.

Mai mult pare a se interesa pentru încheierea unei păci Rusia, care a încheiat și o înțelegere cu Italia. Ciarcicoff, fostul ambasador rus la Constantinopol, a fost înlocuit prin fostul ministru rus din București, Giers. Guvernului rus i-s'a părut, că Ciarcicoff nu lucrează pentru pace, dimpotrivă ar vrea să sgândere pe Bulgaria mai ales în contra Turciei. Rusia însă vrea pace în Peninsula-Balcanică și pacea aceasta e meru amenințată de războiul italo-turc, căci Bulgarii, Macedonenii și Albanezii cred, că fiind Turcia încurcată în războiu cu Italia, vor putea și ei mai ușor să-și implinească dorințele față de Turcia. Un războiu al acestora contra Turciei ar putea încurcă însă și pe Puterile europene și atunci războiul cel mare european ar fi gata.

Pe când Puterile încearcă să facă pace între Turcia și Italia, aceasta din urmă, sătulă de puțină ispravă din Tripolitania, și-a trimis flota (corăbiile de războiu) la gura Dardanelelor, ca să silească pe Turcia să-și lase Tripolitania. Dardanelele sunt strâmtoarea de mare, care împreună Marea Egeică cu mica mare Marmara, din care ajungi la Constantinopol, apoi prin strâmtoarea de mare Bosfor în Marea-Neagră, la al cărui țărmur și e și portul românesc Constanța.

Fără să anunțe, flota italiană a început să bombardeze cu tunurile de pe corăbiile forturile (întăriturile) dela gura Dardanelelor. Au nimerit în câteva căzărmi, omorînd un măgar, iar dărămăturile unui zid au omorît un soldat turc. Turcii au bombardat din forturile lor corăbiile italiene, dintre cari una a fost stricată rău. Flota a plecat apoi iară înapoi în Marea-Egeică, unde a mai bombardat insula Samos și Lemnos.

Dardanelele sunt acum împănate cu mine, cari la cea mai mică atingere explodează. Urmarea e, că nici corăbiile de comerț nu pot trece dintr'o mare în cealaltă (din cea neagră în cea egeică), așa că comerțul României și al Rusiei, dar și al celorlalte state suferă. Se mai vestește, că și flota rusă din Marea Neagră a plecat spre Bosfor, iar cea engleză spre Dardanele.

Pentru cei 16 dela Oradea.*)

Aduarea de protestare împotriva păgâneștii fapte a celor dela seminarul maghiar din Oradea s'a ținut Duminecă în 1/14 Aprilie în București, după cum am amintit în unul din numerele noastre trecute.

După-ce s'a strâns în grădina Cismigiu toate societățile cu drapelele (steagurile) lor naționale, precum și un public numeros în frunte cu dl D. C. Butculescu, președintele comitetului naționalist, s'au dus cu toții, în frunte cu muzica, care cântă „Deșteaptă-te Române“, la biserica Sf. Gheorghe, unde s'a făcut slujba dumnezeiască. După sfânta slujbă, unul din preoți a rostit o frumoasă rugăciune, din care dăm sfârșitul:

„Din înălțimea Ta Doamne, priveghiază asupra noastră a tuturor, întărește inima și inarmează brațul oștenilor noștri cu duhul vitejiei, cu care ai înarmat cu prisosință pe alesul Tău luptător Mihai-Voevod, a cărui pildă, fă să rămână veșnic povătuitoare între noi, cari suntem datorii a înălța sfânta Ta cruce și a lupta pentru strălucirea ei.

Părinte al luminilor, încălzește inimile și luminează mintea căpeteniilor noastre bisericesti, ca să păstorească biserica ta română, după voința ta, și mult milostive Doamne, te mai rugăm iarăși pentru binecuvântarea acțiunii eroice a tinerilor studenți români dela Oradea-mare:

Gheorghe Bonea, Ignat Kirva, Ioan Steer, Iuliu Mărcuș, Gheorghe Pap, Ioan Tașcă, Valeriu Burcuș, Sabin Coron, Ștefan Mărcuș, Aurel Coza, Mihail Gherna, Iuliu Sabu, Salvator Dan, Teodor Raicu, Antoniu Pop, Vasile Popan cari au preferit să renunțe la cariera lor, decât să-și lapede limba lor strămoșească.

Unului tău, pe care tu ni l-ai trimis nouă, Regelui nostru iubit, păstrează-i darurile cu care l-ai împodobit și-i lungeste viața între noi, spre binele și fericirea neamului și spre lauda și preamărirea numelui Tău, Amin.“

Eșind apoi în curtea cea mare a bisericeii, s'au ținut mai multe cuvântări înflăcărâte trimițându-se sahit de îmbărbătare Românilor cari luptă sub stăpânire străină pentru libertatea lor națională. S'au cetit telegramele de salutare sosite dela Iași, Cernăuți, Viena, München, Paris, precum și dela fruntașii Comitetului nostru național. După-ce s'a protestat în contra asupririlor, ce le îndurăm în patria noastră veche, toată adunarea a plecat la statuia lui Mihaiu Viteazul, unde s'a depus o cunună, pe ale cărei pantlici naționale eră inscripția: „Comitetul național român pentru sărbătorirea eroilor neamului — Marelui Voevod Mihaiu Viteazul“.

Aici încă s'au ținut mai multe vorbiri, apoi s'a încins o horă mare și frumoasă împrejurul statuiei. La urmă dl I. Ghimbășanu-Galați a cetit scrisoarea următoare, primită dela unul din cei 16:

„La noi atâția fluturi sunt, și-atâta jale în casă... Aceste drăgălașe versuri ale poetului nostru Goga de-atâtea ori îmi răsar în minte, de câte ori frații noștri unguri săvârșesc câte-o faptă eroică; iar aceste fapte la ei merg avalma...

Abia este zi să nu-și arate ghiarele aziatice, față de noi, dar în deosebi față de limba noastră armonioasă, actul de volnicie l-au executat în 10 Februarie st. n.

*) Intârziat din cauza lipsei de loc.

Un barbarism nemai pomenit; par'că nu voiam să credem ochilor... că suntem alungați în miez de noapte din acel institut sovinișt numai și numai pentru limba noastră românească!...

Am mers cu toții acasă, la vatra părintească și îmbrățișându-ne jalea „a plâns și tata și feciorul“.

Iar jalea lacrimelor noastre le-a dus vâlcelele și astfel „jale duce Murășul și duc tustrele Crișuri“...

Ne-ați cinstit preste măsură, cum nici n'am fi merițat; vă mulțumim din inimă pentru aceasta sărbătoare măreață și totodată vă asigurăm că nu ne-au înfrânt soviniștii, ci din contră ne-au întărit și mai tare în credințele noastre, căci, vom fi și mai mari apărători, — pân'ce va fi în noi un pic de sânge de Traian — ai limbei românești; iar când a fi să se stângă și acela în noi, vom striga ca părintele din „Zorile“ lui Iosif: — Răzbumare!“

Episcopia greco-catolică maghiară.

„Unirea“ din Blaj publică știrea următoare:

Memorandul episcopatului nostru către Scaunul apostolic (Papa) în afacerea episcopiei maghiare a rămas în parte fără rezultat. Papa Piu al X-lea a întărit planul guvernului maghiar de-a înființa noua episcopie. După informațiile foilor maghiare la noua episcopie se vor alătura 41 de parohii din dieceza Orăzii-mari (guvernul ceruse 52), 4 din dieceza Cherlei (în loc de 7), iar înființarea vicariatului maghiar al Săcumi a rămas baltă. Din arhidieceza Blajului nu se ia nici o parohie pentru noua episcopie“.

Așa dară s'a isprăvit. La vre-o sută de mii de suflete românești sunt rupte pentru totdeauna din trupul națiunii noastre, ca să înmulțească oastea dușmană. Pentru noi e slabă mângâiere, că n'au putut rupe tot cât au dorit, în deosebi n'au putut spurecă și Ardealul cu aceasta corcitură bisericască. Școalele de stat vărite printre Români și înmulțite tot mereu vor da tot mai mult prilej guvernelor hărăpețe din Budapesta să ceară dela Roma ruperea a cât mai multe parohii românești dela biserica mamă, pentru că „credincioșii vorbesc ungurește“.

La aceasta să ne așteptăm cu siguranță, dacă fruntașii bisericeii nu se vor reculege din toropeală și nu vor lupta, ajutați de popor, cu toată strășnicia împotriva acestor încercări de nimicire a noastră. Școalele ni le-au stricat, ne-au mai rămas numai biserica, singura cetate a naționalității noastre amenințate de toate părțile.

O lumină tristă aruncă asupra diecezei dela Oradea-mare, faptul, că din ea s'au rupt aproape toate parohiile pentru înființarea episcopiei maghiare. Dieceza dela Oradea-mare e cea mai bogată episcopie românească, cu venituri de sute de mii de fiorini, și cu toate acestea nu s'au făcut nimic pentru susținerea școalelor confesionale române în comunele smulse din trupul națiunii noastre. Cu 30—40 de mii de coroane s'ar fi putut face minuni, mai ales, că poporul român din ele, cu toate că și-a uitat limba, totuși s'a mărturisit și se mărturisește român, după cum a dovedit și în timpul din urmă.

Să nu se împlinescă aici, în alt înțeles, vorba Mântuitorului. Căci am ajuns să pntem zice: *Risipi-vom turma, și va peri păstorul.*

Literatură și știință

Nana.

Icoană din popor într'un act.

De Maria Cunțan.

(Stărsit.)

SCENA VII.

Bate cineva tare și repetat în ușa casei. Drăgoi și Nana să uită speriați unul la altul.

Nana (făcându-i semn să tacă): Pst! (tare) Cine e acolo?

Glasul de afară (potolit): Deschide Nano! Ești singură?

Nana: Singură, dar ce cauți Nene Oașiu?

Oașiu (de afară): Deschide, că nu pot striga, am să-ți spun ceva din partea căpitanului.

(Drăgoi își ia țohorca în spate și să dă într'un colț întunecat al camerei. Nana deschide ușa.)

Oașiu (intrând): De-ți fi bună la Dumnezeu și-ți va fi milă de fratele Drăgoi, ti fești de păcat. (Zărindu-l pe Drăgoi) Uite-aci! (insenșinat) Asta e curat mâna lui Dumnezeu frate, (dă să-l îmbrățișeze).

Drăgoi (impingându-l): Stai, mă, ce-ai vorbit adineaori la ușa? Așa ortac îmi ești tu? mâncate-ar batjocura iadului.

Oașiu: Ia uită-te în ochii mei, vere, nu te pripși cu judecata, că nu ți-am greșit în gândul meu nimic — știi c'am jurat....

Drăgoi: Dar nu să ne vîndem unul pe altul.

Ț Nana iese din casă și închide ușa în urma ei.)

Oașiu: Dacă te-aș fi vîndut, i-aș fi făcut rost căpitanului, după cum mi-a spus să-i fac. Mă peatră seacă!

Drăgoi: Adecă cum?

Oașiu: I-aș fi spus nevastei tale să te aștepte că vî și în locul tău — venea el. Da bine că te-am găsit, că-mi era neagră lumea.

Drăgoi (desmetecăt ca dintr'un vis greu): Mă Oașiu, fire-ar al dracului să fie de tâlhar.

Oașiu: Ce facem?

Drăgoi: Așa țic și eu: Ce facem? (s'apșează la masă duși pe gânduri).

Oașiu: Știi ce, mă, să ne dăm în mâna judecății, altă cale nu ne rămâne.

Drăgoi: Și să-mi las nevasta în ghiarele lui?

Oașiu: Cum vrei s'o aperi? Noi prește un ceas trebuie să fim departe de-aci, ori ne prînde.

Drăgoi: Așa zeu, cam așa. (tresărînd) Am prins un gând bun. S'o chîem pe Nana. (merge spre ușa, de-afară s'aud ciocănituri grele în poartă).

Nana (intră speriată): Fugați, că bate tătăișa cât poate în poartă, cată să-și deschid. Mă mîr ce caută acum în puterea nopții!

Drăgoi (tașnic): Ia dute și-i deschide, că am o vorbă cu ea, tocmai era să te trimis s'o chiemi.

Oașiu (uitându-se lung la Drăgoi): Așa e, avem ceva să-i spunem.

(Nana (să uită mîrată dela unul la altul, apoi iese pe ușa.)

Oașiu: Ești om, acum știu că suntem ca și scăpați din mâna tâlharului.

Drăgoi: Și mîntuși — în temniță!

SCENA VIII.

(Oasiu și cu Drăgoi, sed la masă. Nana și Dobra intra povestind.)

Dobra: Eu credeam că ești singură, de știam de una ca asta...

Nana: Poftim, tataișe! Suntem noi de noi.

Drăgoi: Bine că vii, să-ți dau pe Nana în grije. Că mai da eu pe aste locuri, nu-i vorba, dar nu știu cum și când — (implânta amândouă mâinile în șerpar și să ridica).

Dobra (mirata): Două apară!

Oasiu: Nu ți-ai adus cărțile, să-mi dai de noroc, babo? Ia vino însoace, mai aproape.

Dobra (ingrozită să uita dela unul la altul apoi pleacă spre ușă): Mă duc, că mi-am lăsat ușa deschisă. Vă las cu Dumnezeu (iese)

Nana: Asta ce-a mai fost?

Oasiu (râzând): Asta a fost trâmbița judecării...

Drăgoi (apropiindu-sa de Nana și privind-i cu dragoste în ochi): Mântuirea, Nano!

(la pragul ușei apare căpitanul Pui-Băiat.)

SCENA IX.

Pui-Băiat (Intrând): Știam eu, că pe-ai vă procopsiti.

Drăgoi (aduce plosca cu vin și pahare): Un paharel de rămas bun, că plecăm tare departe.

Oasiu (lui Pui-Băiat): N'am isprăvit nimic.

Pui-Băiat (luând paharul): Păcat! (închinând) Ei, să fie de bine! (cătră Nana) Să închini și Dumneata cu noi.

Drăgoi (dând Nanei paharul): Dumneata faci minuni, căpitane.

Nana (închinând): Haide, noroc! Dumnezeu stântul să vă aiba în paza lui.

Drăgoi (umplând din nou paharul): Ia slăbește-ne cu vorbele Nano, ne strică târgul.

(*Pui-Băiat* suride mișelește).

Oasiu: Mai bine cântă-ne una de rămas bun.

Pui-Băiat: S'auzim!

Drăgoi: Cântă, Nano! (Bărbații beau)

Din prostiile modei de azi.

— Vezi poezia la pagina 7. —

la masă. Nana să duce în gânduri până la uşă; să razămă de stălpul ei şi cântă încet):

Să fi bătut Dumnezeu
Aşa leagănelui meu,
Cum m'a legănat pe mine
Nu mai legene pe nime.
Ursitoare de te-aş ştii
Pân' la tine mi-aş veni
Şi cu lacrimi te-aş ruga
Să nu mai urseşti aşa
Pe lume la nimenea.

(glasul ei devine tot mai tremurător, ea sfârşeşte isbucnind într'un plâns cu suspine)

Drăgoi (îşi şterge şi el mereu ochii de lacrimi, apoi ia plosca de pe masă şi o dă Nanei): Bea Nano, bea, omul beat nu simte durerea...

Nana (ia din mâinile lui plosca şi bea.)
(*Pui-Băiat* şi *Oaşiu* să uită miraţi la ei.)

Pui-Băiat (punându-şi căciula): Gata, mă *Drăgoi*!?

Drăgoi: Gata! (cătră *Nana*) Nu plânge! (îşi pune tohoarca 'n spate. *Nana* îi dă căciula.)

Oaşiu (plecând spre uşă): Voie bună!

Pui-Băiat (stă uimit şi ascultă): Ce-asta, pare c'aud larmă?

(O ceată de soldaţi dau năvală pe uşă. *Pui-Băiat* dă să scoată arma, dar *Drăgoi* şi *Oaşiu* îl prind de braţe şi-l ţin pironit ca în cleşte.)

SCENA X.

Pui-Băiat (sbătându-să în mâinile soldaţilor ce l'au prins şi-l duc spre uşă): Cânilor, m'aţi vândut!

Căpitanul gardei: Puneţi mâinile pe ei! Să nu scape nici unul!
(*Pui-Băiat* să sbate şi să luptă mereu cu soldaţii. *Drăgoi* şi *Oaşiu* stau între soldaţi cu capetele în pământ.)

Nana (galbenă ca ceara la faţă şi tremurând s'apropie de oficerul gardei): Şi eu sunt din ceata lor. Legaţi-mă şi pe mine.

Un soldat (răzând):

Cu bărbatul beator,
Nu mai bagă pâine 'n cuptor,
Nana lui *Drăgoi*.

Nana (pierdută): Mă duc la temniţă. (iese.)

Căpitanul: Gata!

Pui-Băiat (sbătându-să): De-oi scăpa şi voi de voi!

Căpitanul: Haidem!

Drăgoi (răzâmat de stălpul uşei): O casa, masa, vatra mea! (ies toţi trei încunjuraţi de soldaţi. După ce s'au depărtat cu toţii — intră *Nana*, schimbată la faţă, şovăind; ea se uită împrejur, dă un şipet şi cade grămadă lângă talpa din fundul casei.)

Din prostiile modei de azi.

— Vezi chipul pe pagina 6. —

Un abonat al nostru ne-a trimis, ca să punem în foaie, următoarele versuri cîmpreună cu chipul de-alături:

Foaie verde mătrăgună,
Moda asta e nebună;
Mătrăguna-i veninoasă,
Nebunia-i lipicioasă.
Se lipeşte de femei,
Că ele-s pe gustul ei...
Dar se spune: nebună
Este soră cu prostia,
Prostia cu fudulia,
Aceasta cu sărăcia....

— După ce badea Ion
De rochia pantalon,
Încă s'a crucit mirat,
Moda iute s'a schimbat,
Cum se schimbă iţele
Şi Țigani pipele.

— Foaie verde ruptă'n două
Azi o altă modă nouă
A venit, încât le crezi
Că sunt rupte, când le vezi
Rochiile şi cărpite
Ca nişte zdrenţe 'nvechite...
Jachetele s'au micit,
Dar în schimb le-au înflorit
Cu şinoare şi barşoane
Şi mai ştiu eu ce zorzoane,
Încât să le vadă ciurda
S'ar porni toată de-a burda,
Şi s'ar schilăvii viţei
Şi ar crepa toţi purceii
De spaimă, fereşte Doamne,
Să nu dea ochii cu doamne.

Foaie verde din părau,
Una însă-i tare rău:
Când cineva-i în mătăasă
Şi copiii plâng acasă
De foame... Dar ce-i pasă
Modei, că nu-i grâu la casă,
Nu-i unsoare, nu-i slănină,
Nu sunt ouă, nu-i făină,
Nu ai pâine, n'ai mălai —
Dar rochii moderne ai!

— Ce folos de boi şi vaci,
Dacă haine nu îţi faci
După modă — eşti un nime,
De-ai fi de ori ce mărime.
Iar de bani ce bucurie?
Dacă n'ai o pălărie
La o lună, sau la două,
După moda cea mai nouă,
Mare cât metropolla
Să astupe sărăcia.

— Foaie verde de scumpie
Nu 'nţeleg că ce să fie
Cu mintea femeilor,
Să mă ierte dumnilor.
Hai să zicem: Pân' ce-i fată
Se îmbracă şi se gată,
Cu zorzoane'n popoţată,
Să se vadă măritată.
Dar odată măritată,
În rochii împedecate,
Cu năcazuri şi copiii,
Cu nebuneşti pălării, —
Zău miroasă a prostie
Şi duce la sărăcie.

— Foaie verde bob de post,
Vai ce vorbă fără rost,
Când laudăm portul nost
Şi umblăm în altul prost,
Deci are drept cântecul,
Cântecul descântecul:
Lung e părul la femei
Dară scurtă-i mintea ei.

„Unul de sub păpuşă“.

„Foaia Poporului“ cu numărul ce
afie de vânzare în Sibiu — în tot decur-
sul săptămănei — la Administraţia foil,
strada Măcelarilor Nr. 12, precum şi în
trafica şi prăvălia de ziare L. v. Németh
la strada Turnuhui (Saggasse) Nr. 12, iar
pentru partea de sus a oraşului în trafica
şi prăvălia de ziare H. Frank, strada Ci-
cădeci Nr. 36.

Ştirile Săptămăinii.

Sibiu, 25 Aprilie n.

Serbările Societăţii „Petru Maior“ au fost turburate de faptul, că rectorul Universităţii din Budapesta a însărcinat pe Dr. Siegescu, omul înjugat la carul asupritorilor noştri, să-l înlocuească. Ar fi fost o adevărată batjocură naţională, dacă printre glasurile de bucurie dela o serbare naţională ar fi răsunat şi croncănitul acestui înstrăinat. De aceea după sfânta liturghie şi parastasul ţinut pentru pomenirea marelui dascăl al neamului, Petru Maior, precum şi a binefăcătorilor răposaţi ai Societăţii „Petru Maior“, — nu s'a mai ţinut adunarea festivă, unde ar fi îndrăsnit să vorbească şi Siegescu. Aceasta s'a făcut şi din pricina, că tinerimea noastră naţională ar fi protestat împotriva lui, iar el îi ameninţase de mai înainte, că de-l vor „supăra“ va face raport ministrului cerând dizolvarea (desfacerea) societăţii.

În locul şedinţei publice s'a ţinut o consfătuire, la care s'a vorbit despre înfiinţarea unui internat pentru studenţii români în Budapesta. A doua zi s'au votat şi statutele.

La banchet au luat parte o mulţime de fruntaşi români veniţi anume din toate părţile ţării. Au vorbit întâiu dl Gheorghe Pop de Băseşti, preşedintele Comitetului naţional, apoi dl Victor Groza, preşedintele societăţii. Frumoase vorbiri au ţinut dl Marmeliuc, Român bucovinean, care a salutat pe fraţii din Budapesta în numele societăţii „România-Jună“ din Viena, dl Stefanelli în numele societăţii „Junimea“ din Cernăuţi, dl Oct. Rusu în numele societăţii studenţilor români din Cluj, dl Balamace din Albania (Turcia) în numele societăţii studenţilor macedo-români din Bucureşti. Părintele R. Ciorogariu îndeamnă cu vorbe calde pe toţi, bătrâni şi tineri, să se unească în munca pentru fericirea poporului român. S'au cetit telegrame de salutare dela arhiereşii din Sibiu, Arad, Caransebeş, dela preşedintele Asociaţiunii, dl Bârseanu, dela dl N. Iorga din România, şi alte multe dela noi, din Austria, Bucovina şi România. D-nii profesori universitari Dr. Weigand din Lipsca (Germania) şi Dr. Urban Jarnik din Praga (Bohemia) salută prin scrisori frumoase societatea.

Au urmat apoi concertul, balul, amândouă strălucite şi luând parte tot ce are neamul nostru mai ales.

Societatea „Petru Maior“ trăească şi înflorească pentru binele şi mândria neamului nostru!

Centenarul (100 de ani) naşterii lui Gheorghe Barlău va fi serbat după cuviinţă şi de „Gazeta Transilvaniei“, al cărei întemeietor a fost înainte cu 75 de ani. Serbarea frumoasă se va face la 13 Maiu, în Dumineca Rusaliilor. Tot pentru atunci se proiectează şi o întrunire a gazetarilor români şi a epitropiei fundaţiunii-pentru ajutorarea lor, înfiinţată de dl Dr. Ioan Mihu.

După cum am anunţat, frumoase serbări se vor face la vară — ziua încă nu e hotărâtă — şi la Sibiu, şi de sigur şi în alte părţi, în cinstea întemeietorului pressei române din Ardeal şi Tara-Ungurească.

Prea Sfinția Sa episcopul Dr. Vasile Hussu, urmând pildei tuturor arhierilor celor buni români, a înștiințat înainte de plecare la Gherla, Consistorul gr.-cat. din Lugoj, că lasă diecezei Lugojului o avere de o sută de mii de coroane pentru crearea unui fond general diecezan de ajutorare.

Un frumos mod pentru a-și face numele pomenit în veți cu laudă.

In amintirea lui Petru Liciu. Comitetul din București al Ligei culturale a hotărât înființarea unui fond numit „*Fondul Petru Liciu pentru teatrul românesc*“. Am spus în numărul trecut, că în veți regretatul artist Petru Liciu era și un naționalist înflăcărat, care se simțea fericit, când putea fermeca cu arta lui românească și pe Românii din afară de Regat (România). Cu veniturile din fondul ce se va înființa, vor fi ajutați artiștii cei mai mari din România, să poată trece hotarale la frații lor de sub stăpâniri străine, ca să-i desfăteze cu arta românească.

Contribuțiile pentru acest fond se primesc la reședința Ligei, București, Strada Dr. Lueger, 1.

Un binefăcător. Economul *Vasile Leza* din *Tievanul-mare* (Banat) a făcut o fundație de *treizeci de mii de coroane*, din care să întemeieze o școală de meserii. Fundația a dat-o în îngrijirea Consistoriului gr.-cat. din Lugoj.

Vlaicu în Cernăuți. Aviatorul nostru Vlaicu a făcut Dumineca trecută un zbor frumos în Cernăuți, capitala Bucovinei. Se adunaseră preste 20 de mii de oameni, chiar și guvernatorul (locțiitorul împărațesc) era de față. Cu toate că suflă un vânt puternic, îndrăznețul aviator a făcut un zbor strălucit în înălțime. Vântul cel mare nu l-a lăsat însă să stea mult timp în aer. Entuziasmul la frații noștri bucovineni a fost de nedescris. Societatea pentru cultura poporului român i-a dat o sumă de foi de dafin, guvernatorul l-a felicitat (i-a gratulat) cu căldură, iar seara s'a dat un banchet în cinstea dlui Vlaicu, care a fost sărbătorit prin cuvântări frumoase.

Moarte pricinuită de un automobil. Doi domni din România, Catargiu și Leonida, veniau într'un automobil dela Paris spre București. Ei mânau automobilul foarte tare, căci voiau să facă drumul acesta în timpul cel mai scurt cu putință, ca să fie laudați pentru aceasta... O prostie domnească!... Ajungând aproape de Porumbacul-de-jos (comit. Făgărașului), Catargiu, care suferia de-o boală a inimii, și-a pierdut conștiința și n'a mai cămuit automobilul. Acesta s'a răsturnat în șanțul drumului preste cei doi călători. Unul, Leonida, a scăpat ca prin minune, Catargiu a fost însă strivit, rămânând mort pe loc. Câțiva țărani de-ai noștri au alergat în ajutor și au ridicat cu mare greutate automobilul de pe Catargiu, dar era prea târziu. Corpul neinsufletit a fost dus în sat, iar de-acolo la București.

Cine are Nr. 7 din „Foaia Poporului“ din anul acesta? Avem lipsă de vr'o 5 numeri. Din „Foaia Poporului“ anul 1908 avem lipsă de câte un Nr. 12 și 39. În schimb, pentru fiecare din acești numeri trimitem câte o cânticică. Cine ar avea astfel de foi. — În caz că nu le sunt așa de lipsă, — rugăm a ni le trimite nouă.

Deputat român în Turcia. La Corița (în Albania) a reușit să fie ales deputat al Românilor și Albanezilor de-acolo medicul român, Dr. Mișea.

O nenorocire îngrozitoare s'a întâmplat în comuna Cermeiu din comitatul Aradului. Trei fete ale țaranului Petru Morariu erau la câmp la plăvit. Cătră seară s'a pornit o furtună mare. Ele au alergat cătră casă. Când să treacă preste puntea de pe râulețul Teuz, vântul a doborât pe una din ele în apa furioasă. A doua a sărit să o scape, dar valurile le-au răpit pe amândouă. A treia, de durere și cu dorul să le scape, a sărit și ea, dar tot în zadar. Toate trei s'au îmbrățișat în apă și așa le-a găsit moartea.

Al 196-lea. Cassariatul Reuniunii române de inmormântare sibieuc a plătit ajutorul statutar după răposatul membru: Paraschiva Țăpean zilerită. Acesta este al 196-lea caz de moarte în sinul numitei reuniuni.

Lașitate. Laș e cel ce se gudură pe lângă celce-l lovește: laș e cel fricos, când n'are pentru ce fi. Laș e Românul, căruia îi este frică să mărturisească, că Ioan Huniadi (Iancu Sibiancu) a fost Român curat, nerenegat. Lașitatea e cu atât mai mare, că orice Maghiar cinstit și învățat mărturisește pe față, că Huniadi a fost Român din comitatul Hunedoarii. Toată istoria vremii lui ne arată, că toate isprăvurile, ce le-a făcut împotriva Turcilor, le-a făcut cu oștiri alcătuite din Români, cei mai mulți din comit. Hunedoarei, căci nemeșii unguri îl urau de moarte. Huniadi a și dat diplome nobilitare (nemeșesti) la o mulțime de ostași români. Laș e învățătorul acela dintr'o comuna din Banat (în părțile Bisericeii-Albe), despre care spune foaia pentru învățători „Educatorul“, că a șters din carte vorba *român* de lângă numele lui Ioan Huniadi!

Despre Sinodul din protopopiatul gr.-cat. al Indolului ținut în Jara Inferioară la 27 Martie, ni se scriu următoarele: La acest sinod au luat parte toți preoții, șase învățători și mulți mireni din acest protopopiat. După mărturisirea și primirea Sfintei cuminecături din partea tuturor celor de față, cu toții s'au intrunit în școala gr.-cat. din loc, unde s'a ținut sinodul. S'au trimis întâiu trei telegrame de salutare: una înalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului Dr. Victor Mihali la Blaj, a doua P. Sf. Sale Episcopului Dr. Radu la Oradea-mare și a treia „Românului“ la Arad. A urma apoi strângerea taxelor la „Fondul cultural“ din Blaj. Toți preoții și învățătorii din acest protopopiat s'au înscris cu daruri de 50 până la 500 cor., numai preotul din Băișoara nu s'a înscris. Când a fost invitat de părintele-protopop al tractului, atâta s'a văicărit de sărăcie, încât s'a supărat întreg sinodul.

S'a mai ales o comisiune de cinci preoți (de ce nu și învățători?) pentru alcătuirea statutelor pentru „Reuniunea de inmormântare“ a tractului Indolului, care se va înființa pentru preoți, învățători și mireni. Dorim să vedem ideea aceasta înfăptuită cât mai curând. *Toderas.*

Nu e frumos. Din *Rușii-Munți* (comitatul Murăș-Turda) ni se scrie, că stările de-acolo sunt foarte triste. Școala și harnicul ei învățator nu se bucură de cinstea cuvenită, conviețuirea nelegiuită și alte fapte rele se înmulțesc mereu. Di Pe-

tru Cadar din Meșterhaza, cumpărând moșia răposatului vicar Chirilă Deac, s'a așezat în comună. Ca să-și arete dragostea față de comuna, în care s'a așezat, a făgăduit să facă un cias la turnul bisericii, a ajutat pe mai mulți împrumutându-i, dar drept mulțumită s'a văzut înjurat și tărit pe la judecătoria, iar cei împrumutați au tăgăduit împrumuturile.

Lucrurile acestea sunt stricacioase pentru înaintarea în bine a unei comune, unde toți trebuie să trăească în bunăînțelegere, gândindu-se la folosul obștesc.

Teatru unguresc. Pe scena teatrului unguresc din Oradea-mare s'au luat trei gazetari Unguri la bătaie. Furajo și Datka au bătut pe un coleg de-al lor Vecsey, pentru că acesta nu s'a pus în grevă cu alți redactori dela gazeta „Nagyvárad“. Pe bătauși i-a despărțit în urmă primarul orașului, directorul teatrului și alți vizitatori ai teatrului, cari au venit pe scenă, când au auzit larma.

Explozie într'un tren. Pe linia Reșița--Oravița (Banat) s'a întâmplat o explozie într'un vagon de clasa a treia. Un negustor ducea un bidon (vas) mare cu benzină, care s'a aprins din cauze necunoscute și a explodat. Grozava explozie a ucis patru pasageri și a rănit greu alți nouă, cei mai mulți Români. Negustorul s'a aruncat de groază pe fereastra vagonului, rănindu-se greu. A ars și vagonul.

E știut, că benzina se aprinde și numai dacă ajunge o scântecă în apropierea aierului dimprejurul ei.

Mustrare de conștiință. De ună a fost chemat ajutorul de căpitan al poliției din Sibiu pe Podul-Minciunilor (promenada Bretter), unde era un Ungur, care strigă mereu și era plin de spumă la gură. Funcționarul de poliție a văzut, că Ungurul trebuie că a beut vre-o otrăvă, de aceea a poruncit să-l aducă iute un pahar de lapte. Otrăvitul a aruncat însă laptele. Apoi l-au pus cu puterea — căci se împotrivi — într'o trăsură și l-au dus la spital. Și aici a lovit pe îngrijitoarea, care i-a adus un pahar de lapte, preste mână, așa ca l-a vărsat. Pe urmă l-au ținut mai mulți și i-au făcut spălături stomacale, a-decă i-au vârit pe gât o țevă subțire și i-au pompat tot ce avea în stomac, pe care i-l-au spălat. La el au găsit o scrisoare cătră părinți, carora le spunea, că se sinucide (omorâ), fiindcă e un om de nimic, care nu primește sfatul bun și face tot rele. Scrisoarea era iscălită Reiter Bela. El e un turnător de fer.

Aproape 1700 de oameni înecați în Ocean. O nenorocire îngrozitoare, cum nu s'a mai întâmplat încă pe mare — despre ceace am scris și în numărul trecut — a avut de urmă moartea alor preste 1500 de oameni. Cățorii noștri încă știu, că pentru transportul călătorilor și al mărfurilor din Europa la America și de-acolo la Europa sunt mai multe societăți, cari au numeroase vapoare mari pentru scopul acesta. La emigranții noștri sunt cunoscute mai ales vapoarele societăților germane. De mult Englezii privesc cu pismă la dezvoltarea marinei comerciale germane și caută să întreaacă pe Germani, construind vapoare tot mai uriașe. Societatea „White Star Line“ (Linia stelei albe) a construit un vapor numit „Titanic“ (uriaș), cu care au plecat dintr'un port englezesc 2340 de oameni înspre New-York. Căpitanul vaporului mâna vaporul cu o înțeleasă ameț-

toare. El voia să facă drumul în timpul cel mai scurt, cum nu-l mai făcuse nici un vapor până acum. Mai avea vre-o două-trei zile, până să ajungă la New-York. Primăvara pornesc dela Pohul-Nord, din marea înghețată, sloi de gheață, mari cât dealurile, înspre mează. O ciocnire neașteptată — pe timp de ceață mai ales — e totdeauna primejdioasă pentru vapoară. În drumul său, căpitanul vaporului „Titanic” a fost înștiințat de căpitanii altor vapoare, prin telegrafia fără sârmă, că o să dea de munți de gheață. Cum vaporul mergea nebunește, s'a apropiat de un astfel de munte de gheață, de care nu s'a putut feri, așa că s'au ciocnit. Urmările ciocnirii au fost inspăimântătoare. Partea dinaintea a vaporului s'a sfărâmat, păreții lui au crepat și apa a început să pătrundă înlăuntru. Sghiabuși întregi din muntele zdrobit au căzut pe puntea vaporului, zdrobind totul. Mii de oameni au alergat ca nebuni pe punte cercând să se arunce în bărcile (luntrice) de scăpare. Ca de obicei, cei mai tari voiau să dea la o parte pe cei mai slabi, mai ales pe femei și pe copii. Căpitanul și câțiva ofițeri i-au oprit cu revolverele în mâni, așa că, în bărci au ajuns mai ales copii, femei și bărbați. Până se făcea imbarcarea, funcționarul dela telegraful fără sârmă da mereu radiograme (așa se numesc telegramele dela acest telegraf), doară le vor prinde alte vapoară de pe ocean, ca să le vină în ajutor. Așteptarea a fost zadarnică, căci vaporul în curând s'a cufundat în Oceanul Atlantic, care la locul nenorocirii are o adâncime de trei mii de metri, adică cu preste 500 de metri mai mare decum e înălțimea muntelui Negoiu. Când a sosit acolo după vre-o patru oare vaporul „Carpatia”, care prinsese un radiogram, a putut să scape pe cei din bărci, dar nici pe aceia pe toți, căci unele bărci au fost trase în vârtoarea făcută de cufundarea uriașului vapor. Cei scăpați au fost duși la New-York.

Până acum se spune, că din cei de pe vapor s'au prăpadit 1693 de oameni, între cari capitanul, o mulțime de bogătași americani, femei, copii. Cu vaporul împreună s'au scufundat și averi de sute de milioane, pe cari le aveau bogatanii cu ei.

Cei cunoscători spun, că doua mai ales sunt cauzele acestei nenorociri infricoșate: mănarea nebunească a vaporului, care fiind prea mare nu se putea feri ușor de muntele de gheață, și numărul prea mic al bărcilor de scăpare. De erau bărci mai multe, ar fi putut scăpa toți cei de pe vaporul cufundat, căci mai multe vapoară au prins radiogramele și au alergat în ajutor, dar eră prea târziu.

Ne putem închipui jalea cea mare, care a intrat în mii de familii!

Un balon din Germania la noi în Ardeal. Pretutindeni s'au introdus în armată și deprinderile cu aeroplanele. În Germania se fac deprinderi multe și cu baloane. Săptămâna trecută au pornit doi ofițeri din Germania și după ce au făcut o călătorie de preste o mie de kilometri preste Austria și Ungaria, la o înălțime de două până'n trei mii de metri (mai sus de cât vârful Negoiuului), au aterizat (s'au coborât) în satul Ruși din Tara Hațegului. Românii noștri de-acolo le-au dat mână de ajutor, ca să-și pacheteze balonul. Ofițerii s'au înapoiat la Germania cu trenul, în care au pus și balonul.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze îndată la postă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acei numeri.

Cine n'ar avea partea romanului „Cu paloșul” complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să-și grijească foile din cât se poate. În viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Grijiți, deci, partea foii cu romanul!

Glume de 1 Aprilie. În Germania, Italia, Franța și și în alte țări din partea apuseană și mijlocie a Europei e obiceiul de-a păcăli lumea la întâiu (prima) Aprilie. Obiceiul acesta a ajuns și pe la noi dar numai la orașe, unde Românii sunt mai slabi și primesc și obiceiuri străine (cum e și stropitul adoua zi de Paști). Mai multe păcăleli de acestea se fac în Italia. Într'un oraș de-acolo s'a apucat cineva și a trimis înștiințări tipărite, ca venite dela primărie, cerând tuturor proprietarilor de câni de lux (cu cari se joacă doamnele și domnișoarele) să vină la primărie, că trebuie să-i viziteze medicul veterinar (doctorul de vite). Celce nu va veni, va fi amendat (pedepsit în bani). Citația eră făcută pe ziua de întâiu Aprilie. Toate doamnele și domnișoarele, bătrâne și tinere, s'au grăbit să vină cu cățalușii lor la primărie. Aici au fost primite cu hohote de râs, căci la primărie nu știa nimeni de chemarea cânilor.

O altă păcăleală s'a întâmplat la Turin, tot în Italia. Doi orașeni deschiseră o o crăjma, fără autorizarea (invoirea) primăriei. Aceștia au fost chemați la proces tocmai pe ziua de întâiu Aprilie, cu ei împreună și vre-o zece bețivi, cari fuseseră noaptea în crăjma. Cei chemați au fost înștiințați, că de nu vor veni, vor fi amendați. Un pacălci se pune și le serie la toți, că chemarea la poliție e o glumă de întâiu Aprilie. Cei chemați au crezut acestuia și nu s'au dus, dar toți au fost amendați cu 50 de lei.

Și în București a făcut acum treizeci de ani o gazetă (România Liberă) o glumă de întâiu Aprilie. Ea a anunțat, că pe ziua de întâiu Aprilie va sosi la București un arhiduce austriac însoțit de o sută de Maghiari de pe pustă, jumătate sălbatici și toți îmbrăcați în cojoace, ismene scurte și largi, dar fără cămăși și numai cu funduri de palarji pe cap. Toată lumea a alergat în ziua aceea la gară să vadă minunea, dar după o așteptare de multe ore a văzut, că e o păcăleală de întâiu Aprilie.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajutoarea copiilor de Moți, aplicați la meserii au mai dăruit: Romul Furduiu, protopresbiter (Câmpeni), 10 cor., Virgil Onițiu, dir. gimnazial (Brașov) cor. 2.50, Virgil Nistor, funcț. consist., 90 bani, Dr. Ioan Pop, avocat (Alba-Iulia) 5 cor., iar din prilejul sărbării pomilor din Cacova: Nicolae Tunariu, propr. (Râmnic-Vilcea), George Miha, inv. (Săcel), Ioan Hanzu, paroh (Cacova) și Vasile Părăianu, inv. (Mag) câte 1 cor. Starea fondului cor. 1312.47. Pentru prinos aduce sincere mulțumite, în numele comit. „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”: Vic. Tordășianu, prezident.

ECONOMIE

Știri economice.

Tariful vamal al României. Camerele României au votat în sesiunea terminată în Vineria trecută și unele schimbări în tariful vamal, reducându-se (micșorându-se) taxele vamale pentru unele mărfuri cari se importau (aduceau în România) din străinătate. Reduceri s'au făcut pentru lână, tort de bumbac, fer vâlțuit, tinichea (bleh, pleu), vâpșele de anilină, ciaiou, cafea și surogate de cafea. S'au scăzut foarte mult și vama pe vite pentru a putea aduce (din străinătate în România) vite de prăsilă. Pentru Bănat și Transilvania de meazăzi e de însemnătate urcarea vămii la 200 de lei de vagonul de tărățe, care se va exportă (adecă se va trimite) din România în străinătate. Urcarea aceasta are de scop să oprească cu totul exportul de tărățe din România, ceea ce va face, ca tărățele pentru nutrețul vitelor să se scumpească la noi.

Agenții postale nouă în comitatul Sibiului. După înștiințarea, pe care o primim dela direcțiunea postei din Cluj, agenția postală din Daia-săsească încetează a mai funcționa și în locul ei se înființează alte două, una în comuna Cașolt, de care se va ține și comuna Daia-săsească, și a doua în Roșia-săsească, de care se va ține și comuna Noul-săsesc. La aceste agenții se primesc scrisori (epistole) și mandate postale, precum și imprimare (tipărituri: gazete, cărți) pentru orice țară; scrisori cu bani și pachete se primesc numai pentru patria noastră, apoi pentru Austria, Bosnia, Hertegovina și Germania.

Banca săsească de asigurare „Transsylvania” și-a ținut la 14 Aprilie n. adunarea generală. Din raportul prezentat se vede, că valorile asigurărilor contra focului sunt de 127 milioane 764 mii de cor., iar premiile 423 mii de cor. Pagube de foc au fost 348, pentru cari s'au plătit până la finele anului 272 mii 257 cor. Profitul curat la secția asigurărilor contra focului a fost de 10557 cor.

În secția asigurărilor asupra vieții se constată 10126 polițe, cu un capital asigurat de aproape 11 milioane. Pentru cazuri de moarte s'au plătit 171 mii 32 cor., pentru asigurări la termen în viață și asigurări de zestre s'au plătit 121 mii cor. Profitul curat la secțiunea aceasta a fost de 5222 cor.

Starea sămănăturilor. Din cauza umezeliș celei mari și a frigului, orzul și ovășul n'au putut fi sămănați încă pretutindeni. Sămănăturile de toamnă, iernând foarte bine, s'au întărit așa de mult, încât timpul nepriincios din primăvară nu le-a putut strică mai nimic. Numai în ținuturi situate mai jos se văd pete galbene. Orzul și ovășul sămănat înainte de vremea cea rece din urmă au incolțit bine. Cât le va fi stricat vântul și frigul, se va vedea după ce se va încălzi aierul. Vermii și insectele au făcut puțină pagubă. Viforile și gerurile de noapte din Aprilie (călindarul nou) au stricat pomilor înfloriți. Vile sunt bine. Nutreț vechiu e încă destul în țară.

Ultime știri.

Demisiunea guvernului și
prădarea timpului în dietă.

Guvernul păcătos al lui Khuen-Hedervary a trebuit să plece. De preste doi ani de zile a purtat țara cu minciuna, că va veni cu proiectul de lege pentru reforma legii electorale, fără să facă ceva, căci nu era el stăpân, ci peza cea rea dela Oradea, Tisza István. Acum i s'a infundat și dându-și a doua oară demisia, aceasta i-a fost primită de Împăratul. Cu formarea noului minister a fost însărcinat *Lukács*, Armean, fost până acum în mai multe rânduri ministru de finanțe. Despre el se zice, că ar vrea o lege electorală mai dreaptă. „Se zice”, căci noi Români nu ne putem încrede în nici unul dintre fruntașii partidelor maghiare de azi, toate robite neameșilor și Jidanilor.

Zilele trecute înainte de-a pleca deputații acasă, pana să se formeze noul guvern, cinstita dieta a Farkașilor și altor cumpărători de suflete a ținut să se mai facă odată de răs. Deputatul Egri Béla, cuminte ca și vietatea omorita de gloantele italiene la bombardarea forturilor turcești din gura Dardanelor, a interpelat cu străjnicie pe ministrul-presedinte despre *Adunare de protestare din București*. Așa era de bine informat jupânul Béla, încât spunea, ca adunarea s'a ținut în ziua (le Paști, ca și când Românii ar fi niște Jidani, cari în sfânta zi de Paști sa poruceasca pe strade. Egri a cerut ministrului sa facă protest la guvernul din București, pentruca statul român s'a amestecat în afacerile lăuntrice ale Ungariei.

Prostia acestui deputat a provocat hohote de răs în capitala României, unde s'au convins înc'odata, ce fel de deputați sunt în dieta din Budapesta.

De altminteri însuși „Keleti Ertesítő” o gazeta, care e aproape de guvernele ungurești, le-a spus, ca în ziua de Paști nu s'a ținut nici o adunare în București, iar adunarea ținută în Dumineca Tomei a decurs în mod vrednic, fără să atace cineva nici statu ungar, nici pe poporul maghiar, căci s'a protestat numai împotriva farădelegii dela Oradea-mare.

Așa se pradează timpul în dieta, în loc ca să se voteze legi cum se cade pentru țară.

Noul guvern.

În locul lui Khuen-Hedervary a ajuns ministru-presedinte *Lukács Laszlo*, care va fi totodată și ministru de interne, *Dr. Tellezky* ministru de finanțe, *Iosipovich* ministru pentru Croația, iar ceilalți miniștri rămân în posturile lor.

Noul minister s'a intrunit Dumineca trecută, când *Lukács* și-a spus părerile lui, cum crede să conducă trebile țării. El a făcut în zilele din urmă declarațiuni și asupra reformei electorale, dar din cele amintite nu se poate vedea, că va fi mai altcum decât Khuen. Zice, pe de o parte, că vrea să pună legea cea nouă pe baze largi și democratice, iar pe cealaltă parte spune, că va păstra și mai departe puterea statului pe seama celor de-acum.

Lukács a avut mai multe întrevederi cu *Kossuth* și *Justh*. Cu toate acestea lucrurile sunt încă tot nelămurite, ba se spune că *Kossuth* și *Justh* s'au declarat pentru luptă și pe mai departe, iar *Justh* și *Justh* încă nu se vor lăsa mai pe jos. Opoziția ma-

ghiară consideră reforma electorală a lui *Lukács* de fără rost.

După știrile din urmă, sosite azi Joi, *Lukács* a început a doua oară consfătuiri cu *Justh*. Rezultatul nu se știe încă. Luni viitoare noul guvern se va prezenta în dietă. O să vedem atunci, ce planuri va desfășura *Lukács*.

Comitetul partidului național român

a ținut Luni trecută ședință în Budapesta, sub prezidenția dlui Gheorghe Pop de Băsești. S'a hotărât, între altele, ca deputații români să-și exprime în dietă neîncrederea față de noul guvern, iar pe de cealaltă parte să se continue lupta pentru votul universal, egal, secret și după comune.

Protest contra episcopiei gr.-cat. maghiară.

Marti s'a ținut în Budapesta o consfătuire în cauza episcopiei gr.-cat. maghiară. Au luat parte preste 40 de fruntași ai bisericii gr.-cat. române din Ardeal Bănat, Sătmăr și Maramurăș.

Pentru respingerea acestui atac față de biserica noastră, conferența a hotărât convocarea unei mare adunări de protestare, care să se țină la 28 Maiu st. n., adică a treia zi de Rosalii. S'a ales un comitet aranjator de 60 persoane și un comitet executiv de 10 persoane, cari vor avea să facă pregătirile de lipsă.

Știri din Sibiu.

Congregația comitatului Sibiu. Luni în 20 Aprilie n. a. e., la 9 ore înainte de amiază, se va ținea adunarea generală extraordinară a comitatului Sibiu. De pertractat sunt 81 de puncte, între cari unele afaceri însemnate. Membrii români sunt rugați a lua parte atât la obicinuita lor conferență, care se va ținea în aceeași zi la 8 ore dimineața în casina română, cât și la adunarea generală, care se ține în sala palatului comitatens.

Listele electorale în comitatul Sibiuului. Comitetul central electoral al comitatului Sibiu ține ședință Marti, în 30 Aprilie n. e. la orele 9 și jumătate. De pertractat este stabilirea listelor electorale pe anul viitor.

Poșta Redacției.

G. Secretar în P. Dela sate publicăm numai poezii populare, cari n'au mai fost tipărite.

Censăteanul Ion P. în Săl. Alegerea unui contra în locul unuia, care trăiește încă, nu se poate discuta în public. Scrisoarea mai e și neiscălită.

D-lui Comanoșan, în Silvașul-de-Câmpic. Despre condițiunile pentru înscrierea la școala de cadeți vom scrie în curând mai pe larg.

D-lui X. Y. în Sebeșul-săseșc. Acelaș răspuns.

Ioan Veina, croitor în T. Am scris la posta D-Voastră. Ce numeri Vă lipsesc? Dacă îi mai avem, o să-i trimitem.

Anton Bichler în Toracul mic. N'am primit nici o întimpinare. Trimite-o, ca să vedem ce e.

Nicolae Chichernca, America. Se va publica în numărul viitor.

Ilie Metaniuc în D. Atâta năcaz, ce ne faci Dumniata cu schimbările de adresă și atâtea numere reclamate. Dă-ne pe viitor adresa D-Tale de-acasă, unde locuiești, iar nu la fabrică. La fabrică — asta o spunem și pentru alții — nu e bine a se adresa foile. Aici se pot pierde ușor ca voia, dacă mai marilor nu le place ca oamenii nostri să cetească foi românești — sau fără voie, dacă gazeta ajunge prin cele multe scrisori, cari vin la fabrică.

Dionisie Stroia, Rusia. Acum am primit cele 7 cor 60. bani. Am trimis călindarele recomandat. Foaia e plătită până la 1 Octomvrie 1912.

Tapu. Din scrisoare dăm cu socoteala cine a făcut versurile acelea. De ce vă ascundeți? Scrieți încă odată, dar mai descurcat, ca să putem ceti cum se cade. Apoi poate că le vom publica, ștergând unele părți prea bătătoare la ochi.

Cine are trebuință de ouă? Așa ne întreabă niște Români dintr'o comună din jurul Sibiuului. Ei ar putea lifera (trimite) în Sibiu, sau în a't oraș nu chiar departe, o sumă mai mare de casă. Adresa lor se poate afla la administrația foii, unde să se adreseze cei ce ar dori să cumpere.

Mitru Petrișor în S. Am trimis cele cerute pe adresa Dumnitale. Foile se pot pierde din negrija poștei în multe feluri. Așa de pildă: pe tren, când desfac pachetele și le controlează; la posta ultimă, unde le împart pentru fiecare comună sau mai pe urmă la poștarul satului.

Furnicular, Stația Nr. 7. Scrisoarea Dumnitale am trimis o respectivului.

Miron Hila în S. Nu te sfătuim să cumperi așa ceva.

Gavril Prundari în Borgo-Rus. Cele dorite s'au trimis. Din cuprinsul scrisorii primite amintim aici, — ca să știe și alții, — că pe la D-Voastră în zilele trecute au fost ploii, zăpadă și frig. Multe holde de grâu au fost inundate de apă, iar din cauza ploilor nu pot oameni nici ara.

Abonatul 3818. De aici e totul în rânduală. Cercetați la poștă, atât în comună cât și la posta ultimă.

V. T. în Bo. Din lipsă de loc nu s'au putut publica indată, iar după aceea nu mai avea înțeles.

Sofron Mocan în B. Foaia merge regulat de aici. Dacă se mai întâmplă să n'o primiți, atunci scrieți-ne din nou.

I. N. Câmpian, notar public, America. Am luat cu plăcere la cunoștință cele scrise în epistola dela 12 Martie v.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”

Loc deschis.

Greutate la piept și bătaie de inimă se întâmplă nu amoro ori în urma scaunului neregulat. O jumătate păhar de vin de apă amară naturală **Franz Josef**, luată zilnic, influențează foarte liniștitor asupra corpului: „Apa Franz Josef — scrie renumitul medic de nervi vienez prof. de Krafft-Ebing — se poate folosi cu izbândă, de oarece succesul dorit urmează de obicei după câteva cinsuri”. — Se capătă de vânzare în apotece și prăvălii de ape minerale.

O casă cu licență

de beuturi, sare și tabac, constătoare din 7 odăi, pivniță, curte și grădini mare, din cauze familiare **să vinde** din mână liberă, pe lângă prețul de 24 mii corone. E singura cărciumă în comună. Vânzare anuală sigură de 30 mii corone. Procente, după cum se vând beuturilo pe aici, în termeni potriviți dă o cărciumă 50%. Notez că cărciuma se află în o comună mare și bine cercetată și de lucrători, în jurul Petrogenilor, loc foarte potrivit și de prăvălie. Casele sunt bune și situate la drumul de țară aproape de gară.

Doritori de a reflecta să adreseze scrisorile la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite respectivului proprietar, spre a se pune în înțelegere asupra vânzării. 554 1-3

Nr. 521/1912

549 1-2.

Edict de licitație.

Comuna Galeș în 5. Maiu 1912 st. n., la oarele 2 d. a., dă în întreprindere **clădirea cărciumei comunale** prin licitație publică minuendă, care se va ținea în oficiul primăriei comunale pe lângă oferte închise s'au verbale.

Prețul strigare 13133 Cor. 13 fil., vadiu 10% dela prețul strigării.

Planul și preliminarul referitor la aceste lucrări se poate vedea la oficiul comunal în oarele oficioase.

Galeș, la 10 Aprilie 1912.

Primăria comunală.

Batua
not. com.

Pavel Iosof
primar.

Corpolența scurtează viața!

Ori-care om gras știe, deși nu o spune, că grăsimia este o povară, care ne amărăște viața, ne paralizază capacitatea de muncă și diformează corpul.

Ingrășarea însă ne scurtează viața cu câteva zeci de ani, ceea ce este dovedit cu date statistice; societățile de asigurări nici nu primesc asigurări pe viață, sau dacă primesc, numai pe lângă plata unei mari dividende.

Ingrășarea organelor interne, inima, ficatul, rinichii, intestinelor etc.) împiedică funcționarea regulată a acestor organe, cari se îmbolnăvesc ușor. Grăsimia prin apăsarea asupra vaselor sangvinare împiedică circulațiunea regulată a sângelui, cauzează apoplexie, congestiuni primordiale, hemoroide, boale de piele, catar de plămâni, laringe și nas și alte boale.

Omul gras atinge rar o vârstă înaintată, dacă nu caută din vreme să se mântue de povara corpului, aceasta e cauza pentru ce e raritate în familii cu membrii, cari ating bătrânețe adânci, abia să găsească persoane care ating vârsta de 70 ani, din contră din aceeași familie se găsește persoane de o constituțiune fizică normală, cari ating chiar vârsta de 90 de ani. Sunt cei drept și excepțiuni, dar ce plăceri simțete un atare individ din toată viața, purtând 25—50 de kilograme grăsimi. Trăit-a oare un atare om, cum au trăit alții? Nu trebuia oare să renunțe la plăcerile vieții, în vreme ce alții gustau aceste plăceri în măsură deplină.

Nici o persoană grasă n'ar trebui să considere aceste fapte, pentru că poate veni vremea, când și-ar da bucuros toată averea pentru lungirea vieții cu unul sau mai mulți ani. Numai odată trăim, și e de datoria noastră să ne lungim viața în interesul nostru și a lor noștri. Știința se află azi la un grad de dezvoltare atât de înalt, în cât nu mai e trebuință de slăbire cu mijloace de acestea cum sunt: postirea, asudarea, lucrul, mijloacele de purtare; azi slăbirea se poate atinge prin alte mijloace, cum sunt diferitele extracte din acide de fructe, din săruri de fructe și plante, cari se găsesc în cantitate mică în fructele proaspete. Se știe că prin consumarea fructelor și legumelor facem să scadă grăsimia. Pentru a obține un grad de slăbire hătător la ochi a corpului, trebuie să consumăm o cantitate mai mare de fructe și legume, mai mare decât ce stomacul unui om sănătos e în stare să digere.

Din extractul sărurilor și acidelor fructelor, profesorul Dr. Gauting, G. m. b. H. în Berlin, a preparat un mijloc numit „Vitalito“ digestibil, cu desăvârșire inofensiv și liber de orice efect lateral.

Medici distinși au examinat acest mijloc pe care-l întrebuințază și ei sistematic, și s'au declarat asupra lui în felul următor:

Dr. Ripar din Viena scrie:

Am întrebuințat mijlocul „Vitalito“ împotriva corpulenței cu rezultat chiar și în astfel de cazuri, când boala părea incurabilă. A folosit chiar și în cazurile cele mai grave.

23 Octombrie 1910. Dr. K. Ripar. Wien IX.

Ori-cine are prilejul de a se convinge însuși asupra acestui mijloc, dacă prin o carte postală provocându-se cele cetite în acest inserat, se adresează profesorului Dr. Gauting, G. m. b. H., Berlin 35. Postfach A. 276. Va primi gratuit, fără nici o obligațiune de plată, o ștală de probă împreună cu instrucțiunile necesare. De oare-ce deja numeroase persoane grase s'au tămăduit cu acest Vitalito, pentru ce n'ar întrebuința acest mijloc și alții, al căror interes este să se mântue de grăsimia de prios. Faceți o încercare. O carte postală ajunge.

Hotel de arândat.

Pe linia ferată Caransebeș-Hateg e dat în arândă un hotel la gara **Bouțariu**. Arândarea se face pe timp mai îndelungat. În gara aceasta e o circulație foarte mare. De hotel se mai ține și o prăvălie. Adresa respectivului proprietar sau alte informații se dau la administrația „Foi Poporului“, pentru răspuns a se adăuga o marcă de 10 bani. 555 1—3

De esarândat

se află o moară cu 2 petri, mânăată cu apă, situată la loc potrivit în comuna Săliște lângă Sibiu. Informațiuni la Nicolae Sirbu proprietar în Săliște. 544 1—3

6 stupi de vânzare

5 în cosniță și 1 în castan, în stare foarte bună, să află la **Mafteiu Munthiu**, Sebeșul săsesc. 553 1—2

Un morar

547 2—3 care se pricepe la conducerea morilor cu benzină, ulei și gaz, își caută un post potrivit. Doritorii binevoiască a se adresa la Foaia Poporului, de unde vor primi adresa respectivului.

Un scriitor român

în cancelarie advocațională se primește îndată la **Dr. Lénárt**, avocat în Sibiu, strada Urezului Nr. 19. 559 1—1

De vânzare în Sibiu

se află o casă zidită nou, constatătoare din două odăi și culină. De aceasta casă se mai ține și o altă casă mai veche cu o odăie și culină. Lângă casă este o grădină, care răspunde în două strade. Se vând atât la oală, cât și fiecare separat. Adresa se află la administrația „Foi Poporului“. 548 1—3

8 VERI

3 de Bazna, 2 Berkshire cu certificat de un an de zile bătrâni, sunt de vânzare la **498 Nicolae Câmpianu** 4—4 în Mohu Nr. 212 (comitatul Sibiu).

O casă

constatătoare din 2 odăi, culină, curte, grădină mare și un grajd, se află de vânzare din mână liberă. A se adresa: **Sibiu, Feldgasse Nr. 14.** 538 2—3

556 1—3

Anunț.

Este a se da cu arândă (ori după învoială și a se vinde): un loc cu casă, boltă și grădină, potrivit pentru un meseriaș, mai ales un argăsitor de piei. Casa are o licență pentru pielari. Tre cere foarte mare la opinci. Sunt 7 târguri mari de țară și târg de săptămână. Imprejurimea e toată română. Arândarea sau vânzarea se face din mână liberă. Cei interesați să adreseze scrisorile la „oo“ *Post restante*, Zám, (Hunyadmege).

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt citite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articoli ce trebuiesc persoanelor singuratice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația „FOAIA POPORULUI“.

551 1—3

O casă

constatătoare din două odăi și două culine, apeduct de apă, șopuri pentru lemne, curte etc. se află de vânzare. A se adresa la **Ioan Toma**, Sibiu, Poarta Turnului Nr. 161—62.

Să cetească

cei ce suferă de

tusă, aprinderea organelor de răsuflat, guturului învechit și catar.

Eu vă pot cu toată siguranța adevări D-Voastră, că lichierul Goudron Guyot este într-adevăr un excelent mijloc, care ajută bine contra boalelor, la care se recomandă.

Deja de mai mulți ani suferiam de o tusă cronică, care do obiceiu începea toamna, iar în decursul iernii devenea atât de tare și simțitoare, încât după aceea îmi trebuia întreaga vară, spre a mă putea reculege, deși cu totul nu mă puteam scăpa de această tușă neplăcută.

De aceea, față de Goudron-Guyot, toate celelalte preparate, ca pastile de sirup etc. rămân înapoi. După ce am fost luat numai un flacon, a încetat această tușă rea, care de multe ori mă

făcea să văd, ba câte odată mă silea ca toată noaptea să o petrec șezând pe scaun. De aceea îmi exprim deplină mea mulțumire.

Cum a durat numai 10 zile, și eu mi-a redat sănătatea deplină, după care eu de ani de zile așteptam.

Toți aceia, cari se află în o astfel de situație, să recurgă la acest mijloc, și eu sunt convins, că se vor bucura împreună cu mine, de oarece vor avea un somn ușor și liniștit, precum și un apetit bun, ceace e singurul mijloc, spre a se putea din nou întări corpul.

Cele de sus le pot adevări sub jurământ, și eu mulțumesc adău încă odată celui ce a aflat acest lichier. Semnat: Fritz Bergheim în Kosslern, Germania. 3 Februarie 1896.

Fritz Bergheim.

De fapt ajunge întrebuințarea Cărbunelui Belloc, în doze de 2—3 linguri de supă după fiecare mâncare, ca astfel în câteva zile să vindeco orice durere de stomac, chiar și dacă sunt mai vechi sau cari prin folosirea unui alt mijloc nu s'au putut delătura.

Cărbunele Belloc produce o simțire plăcută în stomac, dă apetit, înțește mistuirea și delătura orice astupătură a stomacului. Belloc e un mijloc sigur contra îngreunării stomacului după mâncare, contra migrenelor, cari provin în urma mistuirei rele, contra arsurilor și junghiurilor în stomac, precum și contra durărilor de nervi ai stomacului și pântecelor. cel mai simplu mijloc, pentru a lua cărbunele Belloc, care e prefăcut în pulvăr, este, al pune într'un pahar de apă curată sau cu zahăr, apoi se mestecă, iar după aceea se bea dintr'odată sau în mai multe rânduri.

Cărbunele Belloc poate numai ajuta dar nici când strica, în orice măsură s'ar lua. Se capătă în toate apotecele.

S'au făcut încercări, ca să imiteze cărbunele Belloc. Dar aceste încercări au rămas fără rezultat și nu vindecă, fiindcă astfel de imitațiuni nu sunt preparate cum se cade.

Pentru a se împiedeca orice seducere, trebuie avut de grijă ca pe sticlă să fie numele Belloc și adresa laboratorului: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

P. S. Persoane, cari nu se pot obicinui, ca să închiță pravul de cărbune, acelea să ia mai bine Pastile Belloc.

2—3 pastile după fie care mâncare și totdeauna când se simte durere de stomac ajunge, ca să producă o înăănătoșare sigură. Aceste pastile conțin cărbune Belloc curat. Ajunge a le lua în gură, unde puțin mestecate, se descompun, și le putem înghiți îndată.

Se capătă în Sibiu la: Carol Müller apotecă „La vulturul negru“, Piața mare Nr. 10, Aug. Teutsch, apotecă „La leu“, Piața mare Nr. 17, Guido Fabritius, apotecă „La urs“, Piața mică Nr. 29. — În Brașov la: Apoteca „La urs“ Victor Roth urm. Carol Schmiedt, precum și în toate apotecele de preste tot locul.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

- 14 Aprilie: Buzias, Săvăghisla (Torda Szt.-Lászlo).
15 Aprilie: Canija turcească, Copșanică, Nădeșul săsesc, Oclandul-Homoroșului, Pâncota.
16 Aprilie: Gherla, Iacăs Dorf.
17 Aprilie: Șinca veche.
18 Aprilie: Bandul de Câmpie, Cason, Dicio-Sân-Mărtin, Ghierghio-Ditru, Iara, Hiesfalău în Săcuime, Orșova, Sepsi-Sân-Georgiu, Teaca, Voitec.
19 Aprilie: Cacova, Covasna, Honda.
20 Aprilie: Cernatu, Ciozven, Ciuc-Sân-Mărtin, Idvor, Lugoj, Sibiiu.
21 Aprilie: Ludoș, Lupșa, Rodna veche, Cristurul-săcuesc.
22 Aprilie: Capolnaș, Cubin, Geoașul de jos, Görgény, Jibău, Kecskemét, Moldova nouă, Ormeniș, Seghedin, Voila.
23 Aprilie: Abrud, Borșea, Chezdi-Oșorheiu, Dobra, Lipova, Pauliș, Sălașul de sus, Zernești.
24 Aprilie: Cața, Reteag.
25 Aprilie: Aiud, Farcaslaca, Sângeorgiul săsesc.
26 Aprilie: Beiuș, Pecica maghiară (coru. Arad).
27 Aprilie: Bercas, Radna, Șarcaia, Tășnad.
29 Aprilie: Faget, Reghinul săsesc, Șimand, Vinga.
30 Aprilie: Bozovici, Chisdu, Corond, Deva, Dezna, Soborșin.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 23 Aprilie st. n.:

Table with 4 columns: Item name, Price 1, Price 2, Unit. Includes items like Grâu, Săcară, Orz, Cărnuz, Cartofi, Fasole, etc.

În BUDAPESTA in 24 Aprilie st. n.:

Table with 4 columns: Item name, Price 1, Price 2, Unit. Includes items like Grâu de Tisa, Săcară, Orz, Cărnuz nou.

Prețul banilor in 24 Aprilie n.

Table with 4 columns: Item name, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like Galbeni, 100 Lei, hârtie, 100 Lei, argint, etc.

Advertisement for Bioglobin featuring an illustration of a man and text describing it as a blood tonic. Text includes: 'Beutură excelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie...' and 'GUIDO FABRITIUS, apotecar în Sibiu.'

O garnitură de îmblătit

cu aburi, putere de 4 cai, in stare foarte bună... împreună cu un aparat de trifoiu, fabricat Hofherr & Schrantz, sunt de vânzare pe lângă un preț moderat. Adresa proprietarului se poate afla dela administrația foii. Pentru răspuns a se adăuga o marcă de 10 bani. 158 1-6

Advertisement for TUSEI (caramelle de piept) featuring 'Kaiser' brand. Text includes: '344 23-24 Milioane folosesc contra TUSEI', 'Caramellele de piept Kaiser', '6050 atestato dela medici și privați...' and 'Bomboane foarte bune și gustoase.'

Advertisement for Ludwig Fronius wine shop. Text includes: 'Prima neguțatorie mare de vinuri Ludwig Fronius SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.', 'Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri. Mare neguțatorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune.', 'Specialități: Tuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.'

Advertisement for Salonul de dame pentru frizat și pieptenat. Text includes: 'P. T. Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștință publică, că Salonul de dame pentru frizat și pieptenat împreună cu manicule și îngrijirea frumuseții care a existat sub numele Regine Engber născ. Mayer, l'am cumpărat eu și îl voi conduce mai departe sub numele GABRIELE ZINK 500 4-6 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 26, etagiul I.', 'Asigurând prea onoratele Dame de cel mai preventiv și discret serviciu, mă rog de binevoitorul sprijin și seamnez Cu distincă stimă Gabriele Zink Saloa de dame pentru frizat și pieptenat, manicule și îngrijirea frumuseții. Dameselor, cari în decursul săptămânei n'au timp liber, stau la dispoziție și Dumineca.'

Advertisement for Motoare de Benzin (Benzine Engines). Text includes: 'MOTOARE DE BENZIN pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor. De aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește. Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la Fabrica de motoare Ferd. Zaller Sibiu—Nagyszeben Strada Franciscanilor Nr. 6 unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unda. 488 8— Se primesc și execută tot felul de reparaturi și schimbări în construcție. MULTE SCRISORI DE RECUNOȘTINȚĂ.'

De închiriat

Se află în Săliște un local potrivit pentru boltă sau vr'un meseriaș. Sunt 2 odăi pentru prăvălie și 2 pentru locuit. Până acum a fost în local un orologier. A se adresa la **Dumitru Milea**, Săliște, strada București Nr. 907. 542 8-3

Nu uita

atizate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a amintii și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.
Prin aceasta contribuți și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bino uscate, în orice cantitate, aduse de la fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** în **Slavonia**, precum și tot felul de **scânduri de brad, trepte, lați și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498 7-

Glanz, Szántó & Macelariu
magazin de lemn de lucru
Sibiu, strada Riuului (Flussgasse) Nr. 6.

In fabrica de Var din Orlat

se arde și expediază prompt zilnic, în mare și mic

renumitul

Var de Orlat

liber de piatră și egură.

Preț modern, serviciu prompt și real.

I. Banciu, Orlat

521 5-10

Bani mulți pot câștiga

Agenți și reprezentanți

care doresc să cerceteze mușterii privați și posed limba germană sau maghiară. Proviziune mare pentru vinderea renumitelor noastre perdele de ferestri.

Câștig particular foarte bun! Mostro franco. Corespondența în limba maghiară, germană, sârbo-croată, cehă și italiană.

Fabricile unite de rolete și jaloșii

J. & E. Glück, Königsberg a. d. Eger, Boemia.

Pentru agenți și oameni cari umblă și cu alte mărfuri de vânzare e un foarte bun izvor de venit.

Cărbuni dela Lupeni!

(Lupényer Nusskoks)

Excelenți pentru ateliere de lăcătuși și coraci, precum și încălzitul locuințelor, recomandă cu prețuri foarte ieftine 465 9-10

EDUARD ZIMMERMANN

Sibiu, strada Trenului (Bahngasse) 14.

TELEFON Nr. 230.

În deposit de vânzare la **IOSEF ZIMMERMANN**
Sibiu, strada Ocenei (Burgergasse).

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 56-

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casel, — numai păpușii și chetele escutate în atelierul lui

Vasilie Ban la „Cisma mare roșie”

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc

181 50-7

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocenei (Burgergasse) Nr. 7. Casa proprie.

Dumnezeu deschis până la 10 oare înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM.

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vedere publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapitările de primul rang.

Executăm toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi. Orice comandă se efectuează prompt, conștiincios, pe lângă deplină garanță și cu prețurile cele mai moderate. 338 26-

Apelând la sprijinul On. public românesc, semnăm

Cu toată stima

Telefon Nr. 47.

Petruțiu & Platz

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.

„Mugurul” Insoțire economică Elisabetopol (Erzsébetváros Kis-Küküllő vm).

ALTOI DE VIIE

Calitate distinsă pe lângă celea mai moderate prețuri. Soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la

Insoțirea economică „Mugurul” Elisabetopol Erzsébetváros

Material disponibil în altoit peste **trei (3) milioane.**

Scoalele noastre de altoit n'au fost alacate de peronosporă. Altoii sunt dezvoltati la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată! — La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Români, sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vorza binele.

Români replantați-vă vilile cu altoit dela firma Română.

Români, Trănițiți înțeleși la carpeni practic de altoit.

LIPIK

în Slavonia
Baie de cură
de rangul prim

Vindecă sigur:
isvoare calde, ce conțin
Iod alcalic muriat
Radioactiv!

reumatism, ischiaz, organele
mistuire, diabetes, boalele
constituție, boalele de copii, du-
rerile de stomac și exudate.
64°C. Cură de vară
și de iarnă

Prospecte se trimit la dorință gratis.

Mare alegere
in

Vinuri albe și roșii

191 26— Prețuri moderate.

Oă vinurile sunt curate, se garantează

K. Wilh. Jikeli

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
decă să răspundă pretutindene,
în toate țările, în toate
cercușile sociale. Pentru aces
scop să ofere la dorință insera-
rea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau și comande
să primesc la administrația
FOAII POPORULUI.

CREMA MARGIT

care se produce prin apotecarul din
Arad KOLOMAN de FÖLDES

este cea mai bună pomadă pentru obraz,
pe care în 2-3 zile îl face frumos și întinerit.

Crema Margit e singurul mijloc contra
puștelor, petelor de n-
e și vergeturilor, mitezelilor etc.

Crema Margit e mijloc născut con-
tra roșcii pielii, a mâ-
nilor și feței, precum și contra arșii soarelui.

Crema Margit produce un efect deose-
bit prin aceea, că dacă
ungem cu ea obrazul, în decurs de 2-3 zile
fața obrazului se curăță de puștii și petele
de față. 523 2-8

Crema Margit e absolut nevătășitoare
și fără unsoare, fața nu
scelipește, de aceea această cremă se poate fol-
osi și ziua. Prețul unui borcan mare de **Crema
Margit** a lui Földes costă 2 cor., un borcan
mic 1 cor.

Pudră Margit albă, roză sau crem
cor. 1.20.

Săpun Margit pro bucată 70 bani.

Numai atunci veritabil, dacă sic-
care cutie poartă inscripția FÖL-
DES KELEMEN apotecar in Arad.

A se păzi de imitațiuni!

Se capătă în SIBIU la: Karl Frlsch, farmacie.
Fabri in Guido, farmacie. Gustav Meltzer,
prăvălie de săpunuri. Meltzer, parfumerie.
F. t. Molnar, farmacie. Morscher Károly,
drogerie. Müller Károly, drogerie. Pichl
Károly, drogerie. Rumlér Er. in, farmacie.
In Agita la Frühlich Vilmos. in Kaposvár
la A. W. Lingner in Mediaș la Obert József.

Marca de scutire „Anker”

Liniment. Capsici comp.,

(349 23-42. Inocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un l. ac. de casă valorat de mult, care
să folosească de mulți ani ca fricțiune sigură
la podagră, reumatism și reeli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în ștule
cu marca de scutire „Anker” și cu numele
Richter. Cu prețul de 50 fl. C. 1.40 și
C. 2.— să capătă aproape la toate farma-
ciile. Depozit principal la Jozif Török, far-
macist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur” în Praga ::

Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

Noutățile de primăvară

au sosit în

Warenhaus

(magazinul de tot felul de mărfuri)

Grünberger

Prețurile mele
ieftine și fixe

precum și

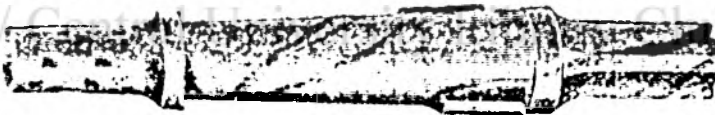
bogata alegere
în haine cu gust

sunt cunoscute și recunoscute

de aceea e în interesul fiecăruia, ca să cumpere dela mine
co are de lipsă

Cu toată stima

Warenhaus Grünberger
SIBIU, strada Cismădiei

Cu recunoștință de colo
mai bune osii pentru cară de
povară recomand

Osiile patentate și cu găuri

ale mele, cari au depus trăgător, prin ceace osia și dupușul sunt foarte scutite, astfel că
trănciua osiei e îndoit de mare.

ANDREAS RIEGER

512 3-8

prăvălie de fer în Sibiu.

PROSPECTE ȘI OFERTE LA DORINȚA SE TRIMIT OR-CUL.

Loteria de clase

a 30-a reg. ung. priv.

110,000 Lozuri

55,000 câștiguri

Tot al doilea loz câștigă!

Câștiguri principale:

1,000.000	200.000	80.000
600.000	100.000	70.000
400.000	90.000	60.000
etc. etc.		

La clasa I.

322 5-4

Tragerea va fi în 22 și 24 Maiu a. c.

pentru care recomand și trimit lozuri originale, pe lângă prețurile oficiale de.

Cor.	1.50	3.—	6.—	12.—
pentru	1/8	1/4	1/2	1/1

Julius Friede & Comp.

SIBIU

colectură principală

BRASOV

Strada Cismădiei 1.

Klestergasse 23.

Comandele se fac mai simplu prin mandat postal. La
dorință se trimit lozuri și pe lângă rambursă. Cereți gratis și
franco planul oficial al loteriei și Chebue-uri pentru trimiterea gratis a banilor.
Informații se dau cu plăcere.

Căştigul cel mai mare
eventual
un milion marce.

Anunţ
de
noroc

Căştigurile sunt
garantate
de stat.

Şansele de câştig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câştige

18 milioane 731.000 marce.

În urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătăţit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toate câştigurile s'au urcat cu 40% faţă de mai înainte, prin ceea ce această loterie are cele mai bune şanse de câştig.

Căştigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600.000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la
Un milion de marce.

Celelalte câştiguri mai mari pot fi eventual de:

900.000 marce	305.000 marce
890.000 "	303.000 "
880.000 "	302.000 "
870.000 "	301.000 "
860.000 "	300.000 "
850.000 "	200.000 "
840.000 "	100.000 "
830.000 "	90.000 "
820.000 "	80.000 "
810.000 "	70.000 "

precum şi multe câştiguri de câte 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 marce etc.

În total loteria conţine 100.000 de lozuri, din care 76.028 de numri — **adecă mai mult ca jumătate** — în de:uraul celor 7 trageri trebuie să fie trase.

Preţurile oficiale a lozurilor de clasă prima sunt: 516 3 —

Loz întreg 10 M. — 12 K.	Loz de jum. 5 M. — 6. — K.	Sfert de loz 2,50 M. — 3. — K.
-----------------------------	-------------------------------	-----------------------------------

Planul oficial de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt expuse preţurile lozurilor din clasele diferite precum şi o consemnare a câştigurilor, îl trimite la dorinţă gratis şi franco.

Fiecare participant primeşte lista oficială a tragerilor imediat după trageri.

Căştigurile să plătească prompt sub controlul statului. Co:nanle să se cumă sau cel târziu până la **3 Maiu n.**

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg (Nr. 1010)

Trăiaţi aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg (Nr. 1010)

Trimite-mi: (Loz întreg la 10 Marce (12 — K)
• de jumătate • 5 • (6. — •)
• de un sfert • 2 50 • 3. — •)

Adresa:

Preţul aiel s'ătura' cu mandat / Ce nu-l dori' / Trimiteţi cu rambursă / să se şteargă,

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BARBAŢI
SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară şi vară în mare asortiment

noutăţile 59 68

sostte chiar acum, pentru haine de bărbaţi stoffe englezeşti, franţuzeşti şi indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, şi haine de salon, cu preţuri foarte moderate.

Deosebită atenţiune merită noutăţile de stoffe pentru pardisiuri şi „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecţionate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atenţiune a On. domni preoţi şi teologi absolvenţi. — În cazuri de urgenţă confecţionez un rind complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum şi tot felul de articli de uniformă, după prescripţiile croitura cea mai nouă.

PRIMUL ATELIER DE MAŞINI
în OCNA-SIBIIULUI

Aducem la cunoştinţă onoratului public, că ne-am mărit atelierul nostru de maşini, în care primim şi executăm tot felul de **maşini speciale şi agricole.** Anume: **motoare, mori, garnituri de îmblătit,** precum şi **apaducturi, instalaţiuni de lumină electrică, constructiuni de fer** pentru edificii, cu preţurile cele mai moderate.

Cu toată stima:

BUZDUGHINĂ şi STANCIU
Ocna-Sibiului, Sospatak utca 6.

472 6 —

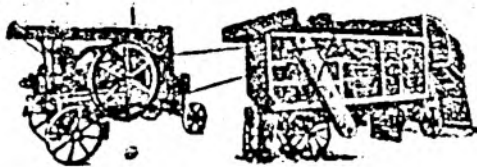
Fraţii Karczag în Budapesta.

La cea mai mare înaintare în prezent au ajuns

Locomobilele pentru păcură „EOS“

(„Eos“ Hochdruck-Viertakt-Rohölokomobil)

508 6 —

Cu informaţii şi oferte gratuite serveşte cu plăcere reprezentantul

M. SCHÖNBERGER
SIBIIU, Piaţa Hermann Nr. 8.

cari sunt patentate şi au toate avantajile motoarelor Diesel.

Cea mai ieftină şi mai sigură putere motrică. — Spese pentru o putere de cal pe oară numai 3 fileri. — Nici un aparat de aprins. — Ori-când şi momentan gata de lucru. — Pentru îmblătit deosebit de potrivit. — Condiţii avantajoase de plată.

SAM. WAGNER

prima turnătorie de fer Sibiană, fabrică de maşini agricole, atelier de mori şi mare prăvălie de fer în Sibiu.

Ave onoare a recomanda onoratului public marile seu asortiment de tot felul de articli pentru edificări, precum:

Traverse, Chei, Fer pentru beton, Cement de Portland si Roman din Beocin, Trestie, Teer,

Carton cărănit pentru învălit, Pânză de sârma pentru îngrădit precum şi tot felul de ferării aparţinătoare în edificări pentru uşi şi ferestri cu preţurile cele mai reduse. Serviciu prompt şi conştienţios. 535 4 —

În **America** unicul **Depozit de cărţi româneşti** este
Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 51 —

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele şi ilustratul catalog al acestei singure instituţiuni române care pe lângă tot felul de cărţi, note muzicale, şi ziare ce apar în România şi Transilvania, are şi un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci şi tuburi cu cântece româneşti, cea-sornice de tot felul, giuvaericeale, maşini de scris, preparaţiuni farmaceutice, articole de toaletă şi alte mărfuri de foarte mare trebuinţă. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informaţiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primeşte şi mijloacele şi trimiteră de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate com anda şi „Călimdarul Poporului“ pe 1912.

Birou de informații.

Conștințând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

24 68-

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministarii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și mai, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vordece la persoană cu referențial cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La avis aștept la gară.

L. Olariu,

Budapesta, Lajos utca No. 141, III/19.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 56 și 60 fileri la cumpărarea de cel puțin 50 litre oferă negustoria

67 68- de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Ureului 20.

Fabricație din patrie!**Berea de Paști**

din Bereria

Rudolf Habermann în Sibiu

să nu lipsească dela nici o masă.

Până când ajunge depozitul se capătă aproape în toate restaurațiunile, cârcimele și prăvăliile de preste tot locul.

Publicațiune.

Prin aceasta să aduce la cunoștința generală, că după ce înaltul minister reg. ung. de finanțe prin organele sale de controlă a efectuat revizia lozurilor clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. priv. (a treizeci-a loterie), losurile s'au predat colectorilor principal spre vânzare mai departe. Planul de tragere aprobat de înaltul minister reg. ung. de finanțe să publică aci:

5321-1

Planul loteriei de clasă reg. ung. priv. A 30-a loterie. 110.000 losuri, 55.000 câștiguri.

CLASA I. Depunere 12 cor. Tragerea: 22 și 24 Mai 1912		CLASA II. Depunere 20 cor. Tragerea: 19 și 20 Iun. 1912.		CLASA III. Depunere 32 cor. Tragerea: 16, 17 și 18 Iul. 1912		CLASA VI. Depunere 24 cor. Tragerea: din 25 Septembrie până în 23 Octombrie 1912.	
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (un million)	
1 à 60000		1 à 70000		1 à 80000		1 Premiu	60000 60000
1 à 20000		1 à 25000		1 à 30000		1 Câștig	40000 40000
1 à 10000		1 à 10000		1 à 20000		1 à 20000	20000 20000
1 à 5000		1 à 5000		1 à 15000		1 à 10000	10000 10000
3 à 2000 6000		3 à 3000 9000		3 à 10000 30000		1 à 8000	8000 8000
5 à 1000 5000		5 à 2000 10000		5 à 5000 25000		1 à 6000	6000 6000
8 à 500 4000		8 à 1000 8000		8 à 2000 16000		1 à 5000	5000 5000
30 à 300 9000		20 à 500 10000		10 à 1000 10000		1 à 4000	4000 4000
100 à 100 10000		110 à 500 33000		120 à 500 60000		2 à 30000 60000	30000 60000
3350 à 40 134000		4350 à 80 348000		4850 à 130 630500		2 à 25000 50000	25000 50000
3500 câșt. cor. 263000		4500 câșt. cor. 528000		5000 câșt. cor. 916500		4 à 20000 80000	20000 80000
CLASA IV. Depunere 40 cor. Tragerea: 13, 14 și 16 August 1912.		CLASA V. Depunere 32 cor. Tragerea: 5 și 6 Septembrie 1912.				5 à 15000 75000	75000 75000
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane			25 à 10000 250000	250000 250000
1 à 20000		1 à 100000				50 à 5000 250000	250000 250000
1 à 30000		1 à 30000				405 à 2000 810000	810000 810000
1 à 20000		1 à 20000				760 à 1000 760000	760000 760000
1 à 15000		1 à 15000				1140 à 500 570000	570000 570000
3 à 10000 30000		3 à 10000 30000				30600 à 200 6.120000	6.120000 6.120000
5 à 5000 25000		5 à 5000 25000					
8 à 2000 16000		8 à 2000 16000					
10 à 1000 10000		10 à 1000 10000					
120 à 500 60000		120 à 500 60000					
4850 à 170 824500		3850 à 200 770000					
5000 câșt. cor. 1120500		4000 câșt. cor. 1076000					

Pentru tragerea clasei I. care să face publice în 22 și 24 Mai a. c. în prezența autorităților de controlă de stat reg. ung. și în prezența unui notar reg. în sala de tragere, și pot câpăta losuri la toți colectorii ai loteriei de clasă reg. ung. priv.

Direcțiunea loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapesta, 21 Aprilie 1912

TOLNAY.**HAZAY.**